

YUNUS EMRE BÜLTENİ

Yunus Emre Enstitüsü EKİM 2014 / SAYI 22

ISSN 1309-5560

TÜRK SİNEMASI

Ustadan Çırağa
Türkiye'den
Balkanlar'a
Sanatın Yolculuğu

Türkçe Yaz
Okulu 2014

Yunus Emre Enstitüsü

SUNUŞ

Yayın Türü ve Basım Tarihi
Bülten (Yerel Süreli) - Ekim 2014

Yunus Emre Vakfı Adına Sahibi
Prof. Dr. Hayati Develi

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Dr. Şaban Çobanoğlu

Genel Yayın Yönetmeni
Kevser Afşar

Yapım
Yunus Emre Enstitüsü

Editör
Ceyda Obruk

Sayfa Tasarımı
Serkan Şahin

Kapak Tasarımı
Sorbet PR
Özgür Hakan Aslan

Fotoğraf
Yunus Emre Enstitüsü Arşivi

Baskı
Ankara Ofset
Büyük Sanayi I.Cd. Necatibey İşhanı
Alt Kat No: 93/43-44 İskitler - Ankara
Tel: (0312) 384 50 63

Yönetim Yeri
Anafartalar Mah.
Atatürk Bulvarı
Nu: 11 Ulus/Ankara
Tel: 0(312) 309 11 88
Faks: 0(312) 309 16 15
www.yee.org.tr
iletisim@yunusemrevakfi.com.tr

Kaynak gösterilmeden hiçbir
yazı kopyalanamaz.

© 2014
Yunus Emre Enstitüsü
Kurumsal İletişim Müdürlüğü
Tüm hakları saklıdır.

Yunus Emre Enstitüsü olarak yurtiçinde ve yurtdışında gerçekleştirdiğimiz faaliyetlerle oldukça yoğun bir yaz dönemini daha geride bıraktık. Bu yıl beşincisini düzenlediğimiz Türkçe Yaz Okulu programı ile bir buçuk ay boyunca farklı milletlerden 315 öğrencimizi Türkiye'nin 13 farklı ilinde ağırladık. Öğrenciler, Türkçe eğitimi ile dil becerilerini geliştirmenin yanı sıra kültür sanat etkinlikleri ve gezi programları aracılığıyla da Türk kültürünü daha yakından tanıma fırsatı buldu. Her yıl olduğu gibi bu yıl da bültenimizde Türkçe Yaz Okuluna dair renkli görüntüleri, öğrencilerimizin Türkiye izlenimleri eşliğinde sizlerle paylaşıyoruz.

Geçtiğimiz yaz döneminin bir diğer önemli haberi ise Halkbank'ın desteğiyle yürüttüğümüz "Ustadan Çırağa" projesinin Balkanlar'da birinci yılını tamamlamış olmasıydı. Bir yıllık çalışmanın neticesinde de kursiyerlerimizin ortaya çıkardığı eserleri Üsküp'te düzenlediğimiz bir programla sergiledik. Merkez Bankası işbirliğiyle devam eden "Balkanlar'da Kültürel Mirasın Yeniden İnşası" projesinde de Kosova'daki çalışmalarımızı tamamladık. Osmanlı Türkçesi, Arapça ve Farsça 153 yazma eseri dijital ortama aktararak bilim dünyasına kazandırmış olduk.

Türk Sinemasının 100. yılı olması sebebiyle uluslararası birçok festivale katkıda bulunmanın yanı sıra değerli sinema sanatçılarımızı da yurtdışında hayranlarıyla buluşturduk. Bu sayımızda Türk sinemasının yüzyıllık sürecine biraz daha yakından baktık ve Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğr. Gör. Dr. Ali Karadoğan'ın bizler için kaleme aldığı, Türk sinemasının tarihsel gelişimini sizlerle paylaştık.

Ayrıca 35. Üsküp Yazı Festivali kapsamında perküsyon ustası Burhan Öçal ve klarnet ustası Hüsnü Şenlendirici ile muhteşem bir konser gerçekleştirdik.

Bu yıl Beyoğlu Belediyesiyle ortaklaşa gerçekleştirdiğimiz "5. Kültürlerarası Sanat Diyalogları Festivali" 20 ülkeden sanat gruplarının katıldığı; dünya seslerinin ve renklerinin Türkiye'ye taşındığı coşkulu bir etkinlik oldu.

Yaz dönemi boyunca katıldığımız çok sayıda festivalin yanı sıra sergi, konser, mutfak kültürü etkinlikleri ve Türkçe eğitimine dair haber ve fotoğraflarımızı Ekim bültenimizle tekrar sizlere sunuyoruz.

Gelecek sayımızda buluşmak üzere...

Selâm ve sevgilerimle...

Prof. Dr. Hayati DEVELİ

Yunus Emre Enstitüsü Başkanı

Ustadan Çırağa;
Türkiye'den Balkanlara
Sanatın Yolculuğu

14

Hüsnü Şenlendirici ve
Burhan Oçal Usküp'te

4

"Poetik Şehirler:
İstanbul-Edirne"
Fotoğraf Sergisi

20

Türkçe Yaz Okulu
2014

28

Budapeşte'de
Müzeler Gecesi

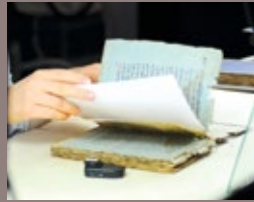
38

18

"Günışığına Paylaşmak"
Sergisi Budapeşte'de

26

Kosova'daki
Yazma Eserler
Dijital Ortama Aktarıldı

34

5. Kültürlerarası Sanat
Diyalogları Festivali

42

Tokyo'da
Türk Yemekleri Festivali

8

Tokyo'da
Ertuğrul Fırkateyni
Anısına Konser

28. El Sanatları Festivali
Budapeşte

46

Türkan Soray
Arnavutluk'ta

52

İskenderiye'de Türk
Sineması Rüzgârı

56

Londra'da Türkçe
Kursu Öğrencilerine
Sertifika

63

Varşova'da
III. Uluslararası
Türkoloji Kongresi

68

66

Türkçe Yeterlik
Sınavı'nın
Beşinci Uygulaması

72

Tuzla Kantonu ve
Srebrenica Belediyesi ile
İşbirliği Protokolü

48

100.Yılında
Türk Sineması

55

Frankfurt'ta
Türk Sinemasının
100. Yılı Paneli

60

Türk ve Arnavut
Kültüründen
Ortak Yansımalar

Hüsnü Şenlendirici ve Burhan Öçal Üsküp'te

Perküsyon ve klarnetin ustaları Üsküp'te bir araya geldi.

Burhan Öçal'ın Klasik Türk Müziği ile Osmanlı Dönemindeki halk ve saray müziklerinden etkilenerek oluşturduğu İstanbul Oriental Ensemble Topluluğu Hüsnü Şenlendirici ile beraber Üsküp'te bir konser verdi.

Yunus Emre Enstitüsü tarafından Türkmedya sponsorluğuyla 35. Üsküp Yazı Festivali kapsamında düzenlenen konser, 22 Haziran 2014 tarihinde Makedonya Ulusal Tiyatrosunda gerçekleşti.

Türk müziğini dünya çapında başarı ile temsil eden perküsyonun ve klarnetin ustası iki sanatçı, Üsküp Yazı Festivali kapsamında ilk kez aynı sahneyi paylaştı. Aynı zamanda Makedon sanatçı Elene Hristova da "Bülbülüm Altın Kafeste" yorumuyla konsere konuk oldu.

Üsküp için özel olarak düşünülen konsept, şimdiden Balkanlardaki pek çok festivale davet edilmiş bulunuyor. Türkiye'den gelen sinema filmleri, tiyatrolar ve özel sahne şovları, ortak kültürel geçmişe sahip olan bu coğrafyada daha sık izleyicilerle buluşacak.

Istanbul Oriental Ensemble Topluluğu

Klasik Türk Müziğinin çağdaş yorumlarını barındıran Istanbul Oriental Ensemble Topluluğu Burhan Öçal'ın en uzun soluklu projesi olması ile biliniyor. Yaklaşık 15 yıldır sahnede olan ekip bugüne kadar sayısız yurtdışı performansı gerçekleştirdi. Alanında öncü olan grup Burhan Öçal'ın aranjmanları ile Klasik Türk Müziğini çağdaş bir şekilde yorumluyor.

Geleneksel çalgılarımızın modern yorumu olan perküsyon ve klarnetin buluşması, binlerce yıllık kültürümüzün evrensel bir dille izleyicilere ulaşmasına olanak sunuyor.

Londra'da Klasik Türk Müziği Akşamı

Yunus Emre Enstitüsü Londra Türk Kültür Merkezinde 5 Temmuz 2014 tarihinde Nihavend Müzik Grubunun Klasik Türk müziği konseri gerçekleşti. Cahit Baylav yönetiminde çalışmalarını sürdüren Nihavend Müzik Grubu, "Klasiklerden Seçmeler" başlığında Abdülkadir Meragi (14. yy.), Tamburi Mustafa Çavuş (18. yy.), Zaharya Efendi (18. yy.), Hammamizade İsmail Dede Efendi (19. yy.)'nin eserlerinden oluşan özel bir repertuarla dinleyicilere unutulmaz bir akşam yaşattı.

Türk mutfağından ikramların yapıldığı programda konuklar, Kültür Merkezi sergi salonunda Mustafa Akşay'ın "Demirden İpekyolu" fotoğraf sergisini de gezdi.

Nihavend Müzik Grubu

Müzisyenler: Ayşe Akgül (Kudüm), Manuel Arroyo (Ney), Baha Aydın (Tanbur), Cahit Baylav (Kemane, keman), Rachel Beckles-Williams (Ud), Lennie Charles (Bendir), Martin Stokes (Kanun).

Ses Sanatçıları: Leyla Aslan, Rahile Atmaca, Emriye Ay, Zerrin Biner, Filiz Çapar, Umut Çetin, Yasin Önemli, Gül Thomas, Özlem Tunçil.

Caz, Üç Ülkeyi Bir Araya Getirdi

Türkiye ile Polonya diplomatik ilişkilerinin 600. yılı münasebetiyle Yunus Emre Enstitüsü Rabat Türk Kültür Merkezi tarafından 10 Eylül 2014 tarihinde Fas'ın başkenti Rabat'ta gerçekleştirilen caz konserinde; Polonyalı, Türk ve Faslı dinleyicilerle yabancı misyon temsilcileri bir araya geldi. Fas Krallığı Millî Kütüphanesi

Konferans Salonunda düzenlenen caz konseri, üç ülkeyi ortak tınılarda buluşturdu. Polonya'dan Maciej Obara ve Dominik Wania adlı caz sanatçıları, piyano ve saksofon eşliğinde şiirsel bir müzik eseri olan baladlarla; ardından Türkiye'den Cazova grubu Türk ezgilerini caz müziğiyle harmanlayarak dinleyiciyle paylaştılar.

Cazova

1996-1997 yıllarından bu yana, Seren Akyoldaş (Soprano) ve Onur Nevşehir (Piyano) müzikal birlikteliklerini sürdürmektedir. Cazova, Uluslararası Tiran Caz Festivali, Uluslararası Apolonia Jazz Festivali, Uluslararası Antalya Piyano Festivali, Ödemiş Festivali, Eskişehir Caz Festivali ve Boğazda Caz Günleri gibi önemli caz festivallerinde yer aldı. Cazova adlı grupları ile Nardis Jazz Club başta olmak üzere, İstanbul'da pek çok mekânda sayısız konser veren ikili, 2010'dan itibaren yurt dışında da sahne almaya başlamıştır. Düzenli olarak İstanbul'da, Berlin'de ve Floransa'da konserler vermektedir.

Maciej Obara ve Dominik Wania

Armoni birleşenlerini yakalamak için klasik ve olgun bir müzik yaparken 'hâlâ genç' bir müzik projesi kapsamında cazın renklerini sunmaya çalışan bir gruptur. Çeşitli uluslararası müzik festivallerinde projelerini sergileyen grubun elemanlarından Maciej Obara saksofon, Dominik Wania da piyano çalmaktadır.

Tokyo'da Ertuğrul Firkateyni Anısına Konser

Türk-Japon ilişkilerinin 90. yılı olan 2014'te Japonya'da düzenlenen birçok önemli organizasyona bir yenisini daha eklendi. Yunus Emre Enstitüsü Tokyo'nun da desteğiyle, 4 Eylül 2014 tarihinde Japon Devlet Radyo Televizyonu NHK'nin konser salonunda Ertuğrul Firkateyni anısına konser verildi.

Ünlü şef Seiji Mukaiyama'nın yönetimindeki senfoni orkestrasına, İzmir Devlet Opera ve Balesi sanatçılarından Solist S. Nazlı Alptekin ve 4 müzisyen de eşlik etti. İki ülke milli marşlarının söylenmesiyle başlayan konser, Ertuğrul Firkateyni ve İran-İrak Savaşı'nda mahsur kalan Japonlar'ın Türkiye tarafından kurtarılmasına ilişkin görsellerin sinevizyonda yayınlanması eşliğinde orkestranın icra ettiği çeşitli Türkçe ve Japonca eserlerle devam etti. Bu olayların iki ülke arasındaki dostluk ilişkilerinin başlaması ve gelişmesindeki etkisine dair Seiji Mukaiyama tarafından bestelenen eserlere yer verildi.

Konserde konuşma yapan T.C. Tokyo Büyükelçisi A. Bülent Meriç iki ülke arasındaki dostluk ilişkisinin, bugünkü nesillere atalardan bırakılan çok değerli bir miras olduğunu ve bu değerli dostluğun devam ettirilmesi için mümkün olan en büyük gayreti göstereceğini belirtti.

Yaklaşık iki bin beş yüz davetlinin katıldığı konserde başta Japonya Kraliyet ailesinden Altes Prensesi Akiko Mikasa, Çevre Bakan Yardımcısı Tomokatsu Kitagawa, Wakayama şehri Valisi Yoshinobu Nisaka, Tokyo Bunkyo Belediye Başkanı Hironobu Narisawa, Japon Genel

Kurmay Komutanı Shigeru Iwasaki, Deniz Kuvvetleri Komutanı Katsutoshi Kawano, milletvekilleri, şirket yöneticileri ve üniversite rektörleri başta olmak üzere çok sayıda davetli hazır bulundu. Basının da büyük ilgi gösterdiği konsere Enstitümüzü temsilen Başkan Yardımcı Prof. Dr. Şeref Ateş katıldı.

Programda ayrıca Ertuğrul Fırkateyni Faciası'nda hayatını kaybeden Türk askerlerin aileleri ve İran-İrak Savaşı'nda İran'dan tahliye edilen Japonlar da bulundu.

Japonya Prensesi Akiko Mikasa

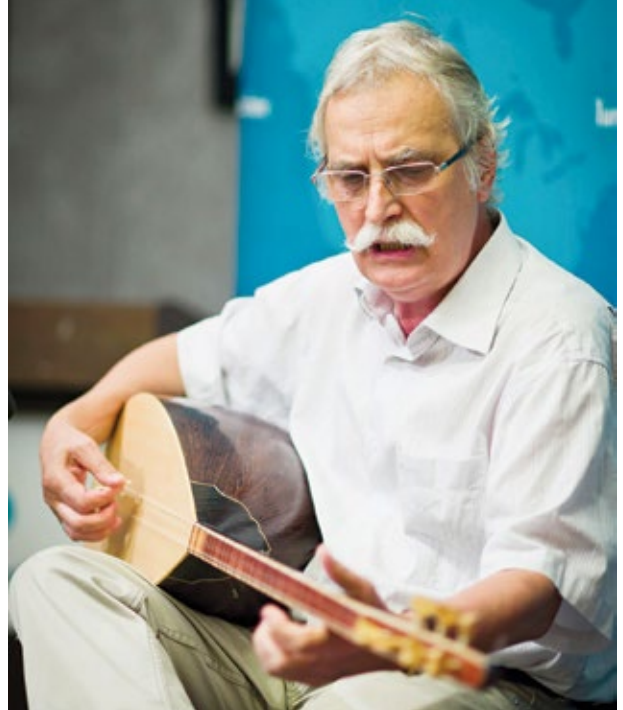
Türk Kahve Evi Akşamı'nda “Türk Müziği”

Yunus Emre Enstitüsü Budapeşte Türk Kültür Merkezi her ayın ilk Çarşambası düzenlediği Türk Kahve Evi Akşamlarına yaz döneminde verdiği kısa aradan sonra yeni sezonun ilk programını Türk müziği teması üzerine yaptı.

Béla Bartók'un araştırmalarını devam ettiren Türk müziği araştırmacısı János Sipos, halk müziği sanatçısı Mária Guessous Majda, Türkolog Balázs Sudár ve halk müziği sanatçısı Tamás Kobzos Kiss'in yer aldıkları etkinlikte, müzik dinletisinin yanı sıra konuşmacıların Türk müziği ile kişisel ilişkileri ve hikayelerine yer verildi.

Tamás Kobzos Kiss şimdiye kadar yaptığı araştırmalar, geleneklerin korunması üzerine düzenlenen konser ve konferanslardan bahsetti. Birçok farklı müzik grubunda yer alan János Sipos da halen devam eden araştırmalarının eşinin Türkiye'de profesör olarak çalışması sırasında başladığına değindi.

Müzik aletlerinin yapımından çalmaya kadar her aşamasını deneyimlemiş Sudár Balázs ise hayatının zor bir döneminde sufi müziğiyle ve şiirlerle nasıl tanıştığını ve böylece bu sanatlara nasıl aşık olduğunu anlattı. Hem Macar hem Fas kökenli sanatçı Mária Guessous Majda, müzik akademisinde Macar halk müziği eğitimi alırken

hocası János Sipos'un yönlendirmesi ile Türkiye'de Türk halk müziği ile nasıl tanıştığını dile getirdi. Sanatçı, bu müzikten çok etkilendiğini ve Mercan Erzincan'dan da dersler aldığını ifade etti.

Macaristan'da ve Türkiye'de müzik eğitiminin farklılığına değinilen programda uzmanlar, en büyük farkın Türklerin hayatında müziğin genel ve yaygın bir şekilde yer alırken Macaristan'da halk müziğinin geçtiğimiz birkaç on yıl içinde kalplerden ve kulaklardan silinmesi olarak gösterildi.

Program, Aşık Veysel Şatıroğlu'nun “Uzun İnce Bir Yoldayım” türküsünün dinleyicilerle birlikte seslendirilmesinin ardından sona erdi.

Hicaz Demiryolu ile Tarihe Yolculuk

T.C. Amman Büyükelçiliği, Ürdün Haşimi Krallığı Hicaz Demiryolu Müdürlüğü ve Yunus Emre Enstitüsü Amman Türk Kültür Merkezinin organizasyonu ile 14 Haziran 2014 tarihinde tarihi buharlı lokomotif ile nostaljik bir tren yolculuğu gerçekleştirildi.

İstanbul ile kutsal topraklar arasındaki ulaşımı güçlendirmek için II. Abdülhamit tarafından 1900-1908 yıllarında Şam ile Medine arasında inşa ettirilen Hicaz demiryolu, bugün Ürdün Haşimi Krallığı sınırları içerisinde bulunan Amman ve Giza istasyonları arasında yer alıyor.

Yolculuk sırasında Hicaz Demiryolu gösteri ekibi vagonlarda mini konser verdi. Yaklaşık iki saatlik yolculukla Giza istasyonuna varan yolcular, kendilerine hazırlanan bedevi çadırında Yunus Emre Enstitüsü Amman Çocuk Kulübü üyelerinin hazırladığı dans ve halk oyunları gösterileri ile Hicaz Demiryolu gösteri ekibinin hazırladığı Ürdün yerel halk oyunları gösterilerini izleme ve geleneksel Arap şarkılarını dinleme fırsatı buldular.

Gösterilerin ardından istasyonun bahçesinde uçurtma uçurma yarışması gerçekleştirildi. Birbirinden renkli uçurtmalar, tarihi istasyonun üzerinde en yükseğe çıkmak için çocuklar tarafından yarıştırdı. Yarışmanın ardından en yükseğe çıkan ve en uzun süre gökyüzünde kalan uçurtmaların sahiplerine Yunus Emre Enstitüsü Amman Türk Kültür Merkezi tarafından ödül verildi.

Türk ve Arap ailelerin birbiriyle buluşması ve tarihi duyguların tekrar yaşatılması amacıyla organize edilen etkinliğe katılım yoğundu.

Hacı Ahmet Paşa Memleketi Cezayir’de Anıldı

Yunus Emre Enstitüsü, Cezayir’deki ilk kültürel etkinliğini “Tarih Söyleşileri” başlığı altında gerçekleştirdi. 19. Yüzyılda Cezayir’de Fransızlara karşı verdiği mücadele ile tanınan Hacı Ahmet Paşa, Cezayirli akademisyenlerce anıldı. Cezayir 2 Üniversitesi Dil ve Edebiyat Fakültesi Barbaros Hayrettin Paşa Kütüphanesi’nde gerçekleşen söyleşide, Hacı Ahmet Paşa ve Osmanlılar ile Fransızlar arasında 1836 ve 1837 yıllarında Cezayir’in doğusunda çıkan çatışmalar konu edildi.

Türkoloji Bölümü Başkanı Dr. Şekip Benafri’nin başkanlığında yapılan etkinliğe Cezayir 2 Üniversitesi’nden 19. yüzyıl Osmanlı tarihi uzmanı Dr. Boudensaya Bouazza konuşmacı olarak katıldı.

Bouazza, konuşmasına, “Cezayir tarihindeki önemini anlamak için ilk başta Ahmet Paşa’yı iyi tanımamız gerekir” diyerek başladı. Bouazza, “Ahmet Paşa, Cezayir Konstantin doğumlu bir Türk’tür, dedesi Ahmet Koli Ettürki gibi uzun yıllar Cezayir’de beylik yapmıştır” diye konuştu. Ahmet Paşa’nın özellikle Cezayir’in doğusunda Fransızlara karşı verdiği mücadelenin önemini vurgulayan Bouazza, “Ahmet Paşa, Cezayir’in kurtuluş savaşındaki önemli şahsiyetlerden biridir” ifadesini kullandı.

Uluslararası Süreyya Yusuf Türkoloji Hizmet Ödülü Reşit Hanadan'a Verildi

Yunus Emre Enstitüsü Pristine Türk Kültür Merkezi 18 Haziran 2014 tarihinde üç etkinliğe ev sahipliği yaptı. Pristine Üniversitesi Filoloji Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüyle birlikte düzenlenen etkinlikte, ilk olarak "Uluslararası Süreyya Yusuf Türkoloji Hizmet Ödülü Töreni", ardından Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünün "Mezuniyet Töreni" düzenlendi. Son olarak Balkan Türk Müziği Derneğinin genç sanatçıları Aluş Nuş yönetiminde sahne aldı.

Türkçeye büyük hizmetleri olan, çağdaş Kosova Türk edebiyatına değerli eserler kazandıran eğitimci, gazeteci, edebiyatçı merhum Süreyya Yusuf adına verilen "Uluslararası Süreyya Yusuf Türkoloji Hizmet Ödülü"ne bu yıl gazeteci ve yazar Reşit Hanadan layık görüldü. Uluslararası Süreyya Yusuf Türkoloji Hizmet Ödülü törenine merhum Süreyya Yusuf'un muhterem eşi Fitnat Yusuf ve oğlu Taner Yusuf, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü öğretim üyeleri ve öğrencileri, Şarkiyat Bölümü öğretim üyeleri ve Pristine Üniversitesinden yetkililer ile basın mensupları katıldı. Yunus Emre Enstitüsü Pristine Türk Kültür Merkezi Müdür Yardımcısı

Bülent Üçpunar ve Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı Prof. İrfan Morina'nın selamlama konuşmasıyla başlayan program Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü öğretim üyesi İsa Sülçevsi'nin Süreyya Yusuf'un hayatını anlatan bir sinevizyon gösterimiyle devam etti. Sinevizyonda, Süreyya Yusuf'un eşi ve oğlu ile yapılan röportajlar gösterildi. Doç. Dr. Salih Okumuş ile Türk Dili Edebiyatı Bölümü öğrencileri, ödüle layık görülen yazar Reşit Hanadan'ın hayatı ve eserleri hakkında dinleyicileri bilgilendirdikten sonra Prof. İrfan Morina ve Süreyya Yusuf'un eşi Fitnat Yusuf, Reşit Hanadan'a, "Uluslararası Süreyya Yusuf Türkoloji Hizmet Ödülü" takdim etti.

Ödül töreninin hemen ardından, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden bu sene mezun olan öğrencilere tebrik sertifikası ve Yunus Emre Enstitüsü adına küçük birer hediye takdim edildi.

Program, eğitimleri Enstitümüzce desteklenen Balkan Türk Müziği Derneğinin genç sanatçılarının, Aluş Nuş yönetiminde verdiği konserle sona erdi.

Ustadan Çırağa

Türkiye'den Balkanlar'a Sanatın Yolculuğu

Ustadan Çırağa projesi kapsamında, 2013 yılında 5 farklı ülkede başlatılan sanat ve zanaat kursları birinci yılını tamamladı.

Yunus Emre Enstitüsü'nün Halkbank'ın desteğiyle yürüttüğü "Ustadan Çırağa" projesi kapsamında geleneksel Türk el sanatlarının Balkanlar'da yeniden canlandırılması ve geliştirilmesi amacıyla 7 farklı alanda açılan 17 sanat ve zanaat kursu Türkiye'den usta öğreticilerin yönetiminde gerçekleşti.

Bir yıllık çalışmanın neticesinde kursiyerlerin ortaya çıkardığı eserler 20 Haziran 2014 tarihinde Üsküp'te düzenlenen bir program ile sergilendi. Tarihi Sulu Han'da gerçekleşen programda geleneksel Türk el sanatlarından hat, ebru, sınırsırma, telkırma, telkari, kazaziye ve ahşap oymacılığı eserleri sergilendi.

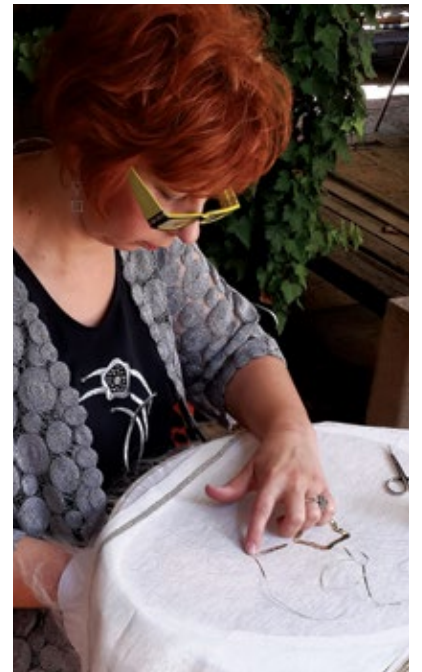
Sanatların ayrı ayrı tanıtıldığı stantlarda eserlerin üretim aşamaları da kurulan atölyelerde canlandırıldı. Açılan 17 kurstan gelen başarılı öğrenciler, eserlerin nasıl üretildiğini uygulamalı olarak gösterdiler ve sınıflarını temsilen sertifikalarını aldılar.

Projenin tanıtımının yapıldığı programda, Elena Hristova'nın seslendirdiği türkülerin ardından ünlü Makedon müzik grubu Dragan Dautovski Quartet'in müziği eşliğinde sergilenen eserler gezildi.

İstanbul'dan Şanlıurfa'ya, Konya'dan Mardin'e, Trabzon'a kadar Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden 10 ustanın bir yıl boyunca zanaatın inceliklerini aktardığı çıraklar ortaya koydukları eserlerle ustalarının ve sanatseverlerin takdirini kazandı.

Arnavutluk'ta Tiran ile İşkodra'da; Bosna Hersek'te Saraybosna ile Foynitsa'da; Kosova'da Pristine, Prizren ile İpek'te; Makedonya Üsküp'te; Romanya'da Bükreş ve Köstence'de verilen kurslarda iki bine yakın kursiyer eğitim aldı. Bu eğitimin neticesinde yetişen yeni usta adayları sayesinde unutulmaya yüz tutmuş sanatlar geleceğe taşınmış olacak.

Üsküp'te gerçekleşen toplu karma serginin yanı sıra, kurslarda üretilen eserler Kosova, Romanya, Arnavutluk ve Bosna Hersek'teki Yunus Emre Enstitüsü Türk Kültür Merkezlerinde Haziran ayı boyunca sergilenmeye devam etti. Ayrıca proje boyunca aktarılan emeklerin ve yaşanan güzel hatıraların yer aldığı bir belgesel film de hazırlanıyor.

Polonya Arşivlerindeki Osmanlı Poznan'da

Türkiye-Polonya ilişkilerinin 600. Yılı etkinlikleri çerçevesinde düzenlenen "Polonya Arşivlerindeki Osmanlı ve Polonyalı İlk Elçilerin Gittiği Şehir: Bursa" konulu sergi, 10 Eylül 2014 tarihinde Poznan Edward Raczyńskich Kütüphanesinde açıldı.

Yunus Emre Enstitüsü ve Varşova Eski Eserler Baş Arşivinin ortaklaşa gerçekleştirdiği etkinliğe, T.C. Varşova Büyükelçiliği ve Bursa Büyükşehir Belediyesi de destek verdi. Bu etkinlikte beraber kütüphanenin kurucusu Edward Raczyńskich'in 1821'de Türkiye'ye yaptığı gezi günlüğü kitabı özel bir kabinde sunuldu.

Programın açılış konuşmasını yapan Poznan Edward Raczyński Kütüphanesi Müdürü Anna Fruszecka Türkiye ve Polonya arasındaki ilişkilere çok önem verdiklerini söyleyerek, tarihte bir Polonya elçisinin 123 yıl boyunca beklendiğine dikkat çekerek, bu dostluğun dünyaya örnek olduğunu vurguladı.

Yunus Emre Enstitüsü Varşova Türk Kültür Merkezi Müdürü Doç. Dr. Öztürk Emiroğlu, 600 yıllık ilişkilerin iki ülke için de büyük önem arz ettiğini, savaşların olduğu zaman bile ikili ilişkilerin hiçbir zaman kesilmediğini, böylelikle Hıristiyan bir devletle Müslüman bir devletin ilişkisinin dünyaya örnek olduğunu belirterek, Polonyalı elçilerin ilk olarak Bursa'ya gittiklerini, Bursa'nın tarihi dokusunun bu anlamda çok özel olduğunu sözlerine ekledi.

Varşova Eski Eserler Baş Arşivini temsilen katılan Müdür Yardımcısı Maria Sierocka Pospiech da 600. yılın önemine dikkat çekti. Türk belgelerinin 2013'te UNESCO tarafından korunması gereken dünya kültür mirası kapsamında tescilendiğini kaydetti.

“Güneşini Paylaşmak” Sergisi Budapeşte’de

Türkiye’nin dini ve kültürel zenginliğini yansıtan “Güneşini Paylaşmak” isimli fotoğraf sergisi, Brüksel ve Londra’dan sonra Budapeşte’de açıldı.

Tüm farklılıkları ve benzerlikleriyle yüzyıllardır aynı coğrafyada yaşayan insanların hayatlarından kesitler sunan “Güneşini Paylaşmak” fotoğraf sergisi, Yunus Emre Enstitüsü tarafından 11-29 Haziran 2014 tarihleri arasında Budapeşte Türk Kültür Merkezinde sergilendi.

Aynı güneşini paylaşan, tüm farklılıkları ve benzerlik-

leriyle yüzyıllardır bir arada kardeşçe yaşayan insanların öyküsünü anlatan fotoğraf sergisi, Türkiye’de yaşayan farklı dinlere mensup insanların günlük yaşantıları, bayram kutlamaları, ibadetleri ve ibadet mekânlarından kareler yansıtıyor.

Törenin açılış konuşmasını yapan T.C. Budapeşte Büyükelçisi Şakir Fakılı, Türkiye’nin zenginliğini göstermenin ve barış içinde birlikte yaşamının önemine dikkat çekti. Budapeşte 6. Bölge Belediye Başkan Yardımcısı Márta Simonffy de kendi bölgelerinde, özellikle And-

râssy Caddesinde bu kadar güzel bir sergiyi açmaktan memnuniyet duyduklarını, Yunus Emre Enstitüsü ve 6. Bölge Belediyesi'nin gelecekte ortak faaliyetler gerçekleştirmesini istediklerini dile getirdi.

Sergiye katılan diğer bir önemli isim, dünyaca ünlü halk müziği sanatçısı Márta Sebestyén oldu. UNESCO Barış Sanatçısı unvanını Macaristan'da tek başına taşıyan ve kendisini barış içinde yaşamaya adanmış sanatçı,

çocukluğundan beri Türk kültürüyle ve müziğiyle içiçe yaşadığını ifade etti. Kültürlerin birbirlerinden uzak olmadığını göstermek için dünyanın farklı bölgelerinde çok sayıda "çok kültürlü" konsere katılmış olan sanatçı, Türkçe bilen bir babanın da kızı aynı zamanda.

Márta Sebestyén, konuşmasının sonunda Azerbaycan'dan gelen davulla eşlik ettiği Türkçe bir Hristiyan ilahisi de seslendirdi.

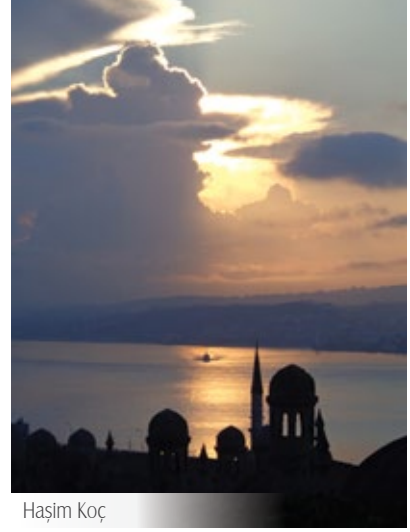
“Poetik Şehirler: İstanbul-Edirne” Fotoğraf Sergisi

Osmanlı Devletinin iki önemli başkenti; Edirne ve İstanbul, Yunus Emre Enstitüsü Köstence Türk Kültür Merkezi fotoğrafçılık kursu öğrencilerince fotoğraflandı. Ovidius Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Üyesi Dr. Daniela Caruțiu-Țurcanu'nun himayesinde

gerçekleşen projede ortaya çıkan eserler “Poetik Şehirler: İstanbul-Edirne” başlığıyla bir araya geldi. Ortak kültürün izlerini farklı bakış açılarıyla bir araya getiren sergi, Romanya'nın Bükreş, Köstence, Braila ve Tulça şehirlerinde sergilendi.

Laura Ungureanu

Haşim Koç

Marina Velichi

Doç. Dr. Daniela Țurcanu-Caruțiu

Fotoğrafçılık Kursu Koordinatörü
Yunus Emre Enstitüsü
Köstence Türk Kültür Merkezi

Osmanlı İmparatorluğunun cazibe ve şiir dolu iki başkenti Edirne ve İstanbul, Yunus Emre Enstitüsü Köstence Türk Kültür Merkezi kursiyerleri tarafından Muhteşem Doğu Kapısı ruhlarına işlendikten sonra, sanatsal olarak, bütünleştirici bir şekilde fotoğraf makinesinin ilhamlı gözünden aynada yansıtıldı.

Bir bütün olarak sergi kültürler ve medeniyetlerden geçerek dini bir alanda, antik çağdan günümüze kadar, tüm duyular aracılığıyla izleyiciyi geleneğin üzerine inşa edilen modernliğin güzelliğini anlamak için resimsel, müziksel, şiirsel görüntüleri harmanlamaktadır.

Ingy Şaban Yunus Emre Enstitüsü Köstence Fotoğrafçılık Kursu Öğrencisi

Ben İnci Şaban. Teknolojinin gelişmesi ve dijital fotoğrafçılığın gelişmesi fotoğrafçılığa olan ilgimi artırdı. Amatörce olan fotoğraf hobimi daha profesyonelce ve bilinçli bir şekilde yapmak istediğim için 2012-2013 yılları arasında Yunus Emre Enstitüsü Köstence Türk Kültür Merkezi'nde düzenlenen fotoğrafçılık kursuna katıldım. Geçmişten günümüze fotoğrafın tarihiyle başlanarak fotoğrafın ve fotoğrafçılığın mantığının anlatıldığı derslerimizde temel fotoğrafçılığı öğrendik. Türkiye'ye düzenlediğimiz gezide çektiğimiz resimlerden sene sonunda çok güzel bir sergi düzenledik. Yunus Emre Enstitüsü Köstence Türk Kültür Merkezi'nin bizlere tanıdığı bu fırsattan dolayı merkezimize çok teşekkür ederim.

Alexandrina Macarov Yunus Emre Enstitüsü Köstence Fotoğrafçılık Kursu Öğrencisi

Fotoğrafçılık kursu öncüsü Doç.Dr. Daniela Țurcanu Caruțiu ve Yunus Emre Enstitüsü - Köstence Türk Kültür Merkezi'nin işbirliği ile Tuna ve Karadeniz arasında bulunan toprakların bize sunduğu manzaraları, insanları ve yerleri, örf ve adetleri, dinleri, gelenekleri, objeleri vb. hediyelerine sanatsal ifadelerin sonsuz teorik çeşitliliğine ilgimizi çekmeyi başardı. Teknik, çalışma, alıştırma ve uluslararası sanata geri dönüş, Dobruca'da Măcin Dağları, Slava Rusă, İbida Kalesi, Enisala Kalesi, Babadağ, Bulgaristan'da Balçık ile Türkiye'de Edirne ve İstanbul'da yapılan keşif

gezileri desteklenmiştir. Sonuçlar İstanbul Dimitrie Cantemir Romen Kültür Merkezi, Yunus Emre Enstitüsü - Köstence Türk Kültür Merkezi, İbrail, Bükreş, Tulça ve Galati'de açılan sergilerle somutlaştırılmıştır. Sergiler yerel ve ulusal televizyon kanallarında ve yazılı basında yer almıştır. Bu sergiler Romanya ve Türkiye arasındaki yakın ilişkileri göstermekte olup, sanat dalındaki işbirliğin geliştirilmesinin arzusunu ifade etmektedir. Bu projenin bir parçası olmama müsaade eden hocamız Doç.Dr. Daniela Țurcanu Caruțiu'ya teşekkürlerimi sunuyorum.

Taner Derviş

Yunus Emre Enstitüsü Köstence Fotoğrafçılık Kursu Öğrencisi

İsmim Taner Derviş ve dış doktoruyum. Babam gençliğimde fotoğrafçılıkla uğraşıyordu dolayısıyla babamdan gelen bir tutkudur fotoğrafçılık benim için. Fotoğrafçılığın temellerini kendi kendime pratik yaparak öğrendim. Ancak bir noktadan sonra ilerleyemediğimi fark ettim ve kendimi geliştirmek için kurs aramaya başladım. Şansıma Yunus Emre Enstitüsü-Köstence Türk Kültür Merkezi'nde, Doç. Dr. Daniela Țurcanu-Caruțiu'nun önderliğinde yapılan fotoğrafçılık kursunu öğrendim ve buraya kayıt yaptırdım. Gençlerin öğrenme ve deneme istekleri, rahat, hoş bir ortamla karşılaştım. Beni şaşırtan teorik bilgilerin çeşitli ressamın tekniklerinden yola çıkılarak anlatılması olmuştur. Pratiği ise Dobruca'nın çeşitli yerlerinde fotoğraf çekerek yaptık. Daha sonra bir derste fotoğrafları beraber inceliyorduk ve hatalarımızı düzeltmeye çalışıyorduk. Türkiye'de yaptığımız geziyle kurs boyunca öğrendiğimiz bilgileri değerlendirmeye çalıştık ve sonuç olarak bazı eserleri bir sergide topladık. Bu kurslara devam ettiğim için çok mutluyum ve diyebilirim ki fotoğrafa artık başka bir gözle bakıyorum.

Sezai Suliman Yunus Emre Enstitüsü Köstence Fotoğrafçılık Kursu Öğrencisi

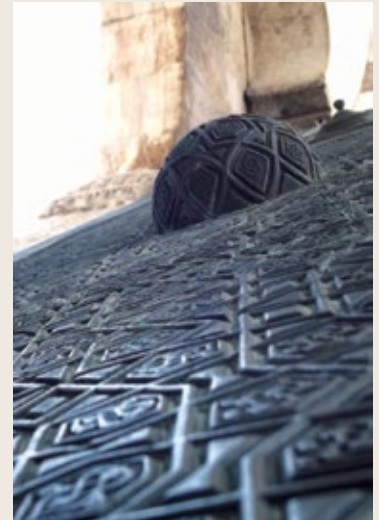
Ben Sezai Suliman. İnşaat mühendisiyim. Uzun yıllardır amatör olarak fotoğrafçılıkla ilgilenmekteyim. Hem fotoğrafın teorisini öğrenmek hem de öğrendiğimiz bilgileri uygulamak için Yunus Emre Enstitüsü Köstence Türk Kültür Merkezi fotoğrafçılık kursuna başladım. Doç.Dr. Daniela Țurcanu-Caruțiu'nun eşliğinde aldığımız fotoğraf derslerinde öğrendiğimiz fotoğrafçılığın değişik tekniklerini sene sonunda uygulamaya dökerek sergi açma fırsatı yakaladık. Bu bizler için çok güzel bir deneyim oldu. Fotoğrafçılığa farklı gözlerle bakmaya başladık. Bu konuda bizlerden yardımını esirgemeyen değerli hocamıza ve Yunus Emre Enstitüsü Köstence Türk Kültür Merkezine çok teşekkür ederim.

Atena Marina Macarov Yunus Emre Enstitüsü Köstence Fotoğrafçılık Kursu Öğrencisi

Fotoğrafçılığa karşı tutkum çocukluğumdan gelmektedir. Sırf hayatımda yer alan önemli anları veya sokaktan geçen, parklarda gezen insanların yüz ifadelerinin ilettiği duyguları ölümsüzleştirmek için ilk başlarda elime geçen her makinayla fotoğraf çekiyordum. Bir anı ölümsüzleştirmek her zaman bana sihirli gibi gelmiş olsa da hiç bir zaman eksiksiz olmamıştır. Bir fotoğraf birçok şey iletse de anı ölümsüzleştiren fotoğrafçının duygularının tamamını iletmez. Buna rağmen günlük hayatın çeşitli anlarını veya katıldığım etkinlikleri ölümsüzleştirmek bana olağanüstü gibi geliyordu. Benim bu yoldaki hakiki seyahatim, Doç. Dr. Daniela Țurcanu Caruțiu'nun Yunus Emre Enstitüsü - Köstence Türk Kültür Merkezi'nde düzenlediği fotoğrafçılık kursuyla başladı. Măcin Dağları'na düzenlenen sergiyle kurs renklenmiş oldu. Otobüsten indiğim an Tanrı'nın atölyesine inmiş gibi hissettim kendimi - kayaların o kadar organik şekilleri vardı ki sanki bir çömlekçinin sanat objeleri canlanmış ve çevrelerindeki doğa ile içiçe

yaşamaktaydılar. O andan sonra, duygu, ifade, benim için önemli olan faaliyetleri ölümsüzleştirmedim bir gün bile geçmedi. Bu yönde attığım ikinci adım ise Türkiye'nin Edirne ve İstanbul şehirlerine yapılan gezidir. Orada Ortodokslar ve Müslümanlar arasındaki örf ve adet, tutum, düşünce tarzı ve tasarım farklılıklarını görüntüledim. Muhteşem mimarisi ve orada hissettiğim enerji benim için eşsizdi. Etrafımda olanlara karşı bakış açımı değiştiren bir tecrübe olduğunu söyleyebilirim. Bizans döneminde yapılan Chora Kilisesi bana o kadar güçlü bir enerji verdi ki bir taraftan beni yıkarken diğer taraftan beni kaldırdı. Fotoğrafçılığa karşı olan tutkum, hayatın benim düşündüğüm gibi olmadığını gördüğüm ve aslında çok daha yoğun olduğunu anladığım gezilerle geliştirilmiştir. Her yerin ayrı bir enerjisi olduğunu hissettim ve her manzaranın her yerin geçmişiyle ilgili bilgi verdiğini gördüm. Sayın hocama ve Yunus Emre Enstitüsü - Köstence Türk Kültür Merkezi'ne sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Tokyo'da Oya, Hat ve Minyatür Atölye Çalışmaları

Yunus Emre Enstitüsü ve Toyo Bunko Enstitüsü işbirliğiyle 22 Nisan-10 Ağustos 2014 tarihleri arasında düzenlenen Türkiye Sergisi kapsamında Toyo Bunko Müzesinde Türk kültürünü tanıtmak amacıyla oya, hat ve minyatür atölye çalışmaları gerçekleştirildi.

Oya eğitmeni Yuko Kojima tarafından yönetilen atölye çalışmasında, Türkiye'nin her bölgesinden oya motifleri tanıtıldı ve Balıkesir bölgesinin motiflerinden küpe ve anahtarlık üretildi.

Hat eğitmeni Koichi Yamaoka tarafından yönetilen atölye çalışmasında katılımcılar özel hat kalem kullanarak kendi adlarını hat sanatı ile yazdı.

Minyatür atölyesinde ise eğitmenler Setsuko Aoki, Kumino Arai ve Chizuru Miyamoto tarafından katılımcılara meşhur Türk motiflerinin, minyatür tekniğiyle çizimi gösterildi.

Atölye çalışmaları sırasında müzisyen Kiyoshi Ohira tarafından sunulan saz performansı da atölye çalışmalarına renk kattı.

Hat

Minyatür

Oya

Varşova'da Ebru Atölyesi

Yunus Emre Enstitüsü Varşova Türk Kültür Merkezi, 1-7 Eylül 2014 tarihleri arasında Varşova Eski Eserler Başarşivinde ebru atölyesi gerçekleştirdi. Etkinlik, ebru ustası Tevfik Alparslan Babaoğlu'nun "Ebru Sanatının Tarihçesi ve Gelişimi" başlıklı konferans ile başladı.

Alparslan Babaoğlu, geleneksel Türk ebrusu için büyük önem teşkil eden Hezarfen İbrahim Ethem Efendi, Sami Efendi, Aziz Efendi, Necmettin Okyay, Sami Okyay, Mustafa Düzgünman gibi ebru ustalarını tanıtarak atölye çalışmalarındaki eserlerini gösterdi.

Konferans sonunda Polonyalılardan gelen soruları cevaplayan Babaoğlu, uygulamalı ebru atölyesi aracılığı ile Polonyalılara ebru sanatı hakkında bilgi verdi. Varşova Eski Eserler Başarşivi binasında devam eden ebru atölyesi, Yunus Emre Enstitüsü Varşova Türk Kültür Merkezinde de Polonyalılar ile buluştu.

Kosova'daki Yazma Eserler Dijital Ortama Aktarıldı

Yunus Emre Enstitüsü ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliğiyle devam eden "Balkanlar'da Kültürel Mirasın Yeniden İnşası Projesi" kapsamında Kosova'daki çalışmalar tamamlandı.

Bosna Hersek, Makedonya ve Hırvatistan'dan sonra çalışmaların tamamlandığı dördüncü ülke Kosova oldu. Üç haftadan fazla süren yoğun bir çalışmanın ardından Kosova Devlet Arşivi, İslam Birliği, Şeyh Sadi Tekkesi ve Kosova Kültür, Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı Anıtları Koruma kurumunda yer alan Osmanlı Türkçesi, Arapça ve Farsça yazma eserler dijital ortama aktarılmış oldu.

Dr. Nevzat Kaya, Prof. Dr. Cihan Okuyucu, Prof. Dr. Yaşar Aydemir ve Prof. Dr. Nurettin Ceviz'den oluşan bilim ekibiyle Gülseren Tankuş, Melek Çoruhlu, Ayşenur Çoruhlu ve Senanur Karaoğlu'ndan oluşan dört kişilik teknik ekibin katılımıyla 11 Ağustos 2014 tarihinde dijital ortama aktarma çalışmalarına başlayan heyet 3 Eylül 2014 tarihi itibariyle çalışmalarını tamamladı. Çalışma-

lar neticesinde Kosova Devlet Arşivindeki 113 yazma eserin yanı sıra 13 kutu tarihi vesika ve 24 defter, Kosova İslam Birliğindeki 117'si Türkçe olmak üzere 809 yazma eser, Şeyh Sadi Tekkesindeki 92 yazma eser ve Anıtlar Koruma kurumundaki 153 yazma eser dijital ortama aktarılarak bilim dünyasına kazandırılma ve geleceğe güvenle taşınma imkânı buldu.

Türkçe
Yaz Okulu

Genç Kùltür Elçileri Tùrkiye'de Toplandı

Bu yıl 5.si düzenlenen "Tùrkçe Yaz Okulu" programı
17 Temmuz - 29 Ağustos 2014 tarihleri arasında
Yunus Emre Enstitüsü ve
Yurtdışı Tùrkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı işbirliğiyle
72 farklı ùlkeden 315 öğrencinin katılımıyla gerçekteşti.

Aydın, Bursa, Samsun, Trabzon, Bolu, Edirne, Kayseri, Eskişehir, Gaziantep, Konya, Sakarya, Nevşehir ve Pamukkale olmak üzere Türkiye'nin 13 farklı iline dağılan Türkçe Yaz Okulu öğrencileri 5 hafta süreyle Türkçe Öğretim Merkezlerinde Türkçe eğitimi aldı. Eğitimin yanı sıra öğrenciler buldukları şehrin ve yörenin kültürü ile doğa güzelliklerini tanıma amaçlı gezi programlarına katılarak; düşün, festival, el sanatları yapımı gibi etkinliklerle kültürü yaşayarak öğrenme fırsatı buldular.

Programın son bölümünde Türkçe Yaz Okulu öğrencileri nice medeniyetlere ev sahipliği yapmış, imparatorluklara başkent olmuş İstanbul'da buluşarak Topkapı Sarayından Ayasofya'ya ve Sultanahmet Camisine kadar birçok önemli mekânı ziyaret etti.

Programın son gününde ise İstanbul Hidiv Kasrında zengin kültürel içeriğe sahip bir kapanış programı düzenlendi. Geceye, Türkçe öğrenen öğrenciler birbirinden farklı dans gösterileri, Türkçe şarkılar ve şiirlerle renk kattı. Kapanış programının ardından öğrenciler Türkiye'ye veda etti.

2010 yılında 8 ülkeden 30 kişilik bir katılımla ilki gerçekleştirilen “Türkçe Yaz Okulu” programına, 2011 yılında 23 ülkeden 123 kişi, 2012 yılında 44 ülkeden 244 kişi ve 2013 yılında ise 57 ülkeden 268 kişi katılmıştı.

“Köy yaşantısını gördüm”

Ariunzaya Erdenebat (Moğolistan): Moğolistan Devlet Üniversitesi'nde Asya Araştırmaları Bölümü 3. sınıf öğrencisiyim. Bu bölümde Türk dilini ve Türk tarihini de öğreniyorum. Benim genel olarak tarihe çok ilgim var. Moğolistan için Türk tarihi çok önemli. Çünkü Moğolistan'da Göktürk yazıtları var. Üniversite hocalarımız bize Yunus Emre Enstitüsü'nün her yıl düzenlediği Yaz Okulu hakkında bilgi verdiler. Ben de Yaz Okulu'na katılarak Türk kültürünü daha yakından tanımak istedim. Program kapsamında Eskişehir, Kütahya ve Ankara'ya gittim. Eskişehir'i çok beğendim. Köylerde Türk insanının gerçek yaşantısını gördüm. Türkler çok sıcakkanlı, misafirperver, yardımsever ve açık fikirli insanlar.

“Türkleri daha iyi tanıdım”

Eva Dolezalova (Çek Cumhuriyeti): Prag'da Karlova Üniversitesi'nde Türkoloji ve Fransızca Mütercim Tercümanlık bölümünde öğrenim görüyorum. Üniversitedeki hocalarım yaz okulu programıyla ilgili bana bilgi verdi. Daha sonra internete araştırma yaptım ve programa katılmaya karar verdim. Çünkü Türkçe konuşmak için iyi bir fırsattı. Bursa, İzmir, Çanakkale'deki tarihi yerleri ve köyleri gezdim. Hacivat ve Karagöz Müzesi'ne gittik. İznik'te çini yaptık. Türk kültürünü üniversitede kitaplarda okuyorduk ama şimdi bu kültürü yerinde görebek çok şey öğrendim. Önyargılarım kalmadı, şimdi Türkleri daha iyi tanıyorum.

“Yüksek lisansımı Türkiye'de yapacağım”

Sylwia Bogumil (Polonya): Krakow'da Jagielloian Üniversitesi'nde Türkoloji bölümünde öğrenim görüyorum. Bu bölümü kendim seçtim. Derslerde Türkçe konuşuyoruz, Türk öğretmenlerimiz var. Yaz Okulu hakkında üniversite beni bilgilendirdi. Babam Türkiye'de çalışıyor. O nedenle daha önce İstanbul'a gelmişim. Yaz Okulu'na İstanbul dışında farklı yerleri görebilmek amacıyla katıldım. Türkiye çok güzel bir ülke. Tarihi yerleri çok fazla. Program kapsamında Samsun, Trabzon, Sinop, Nevşehir'e gittim. Yaz Okulu kapsamında hafta içi Türkçe kursuna katıldık. Şimdi daha rahat Türkçe konuşuyorum. Bu programdan sonra İstanbul ya da Ankara'da Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde yüksek lisans yapmaya karar verdim.

“Burada film çekeceğim”

Loran Bayrami (Makedonya): Bu yıl Anadolu Üniversitesi'nde Sinema ve Televizyon Bölümü'nde yüksek lisansa başlayacağım. Makedonya'da Yunus Emre Enstitüsü'nün Türk Kültür Merkezi'nde verilen dil kurslarına 1 yıl katıldım. Ama 2 yıldır Türkçe öğreniyorum. Türk kültürü bana çok yakın geliyor. En büyük hayalim Türkiye'de film çekmek. Bu programa Türkiye'deki farklı illere gidebilmek, oradaki kültürel hayatı görmek amacıyla katıldım. Program kapsamında Rize, Trabzon, Samsun, Sinop'a gittik. Benim için çok iyi bir deneyim oldu. Ayrıca Türk yemekleri çok lezzetli. En çok Akçaabat köftesini sevdim.

“Yemekler bir harika”

Katrina Kask (Estonya): Tallinn Üniversitesi'nde Arap Dili ve Kültürü Bölümü'nde öğrenim görüyorum. Geçen yıl Yaz Okulu'na bir arkadaşım katılmıştı, bana da programa katılmamı tavsiye etti. Arap kültürü bana çok ilginç geliyor. Bu kapsamda Türk kültürü hakkında da bilgi sahibi oldum. Üniversitede Türkçe öğrendim. Türk kültürünü daha yakından tanımak amacıyla programa katılmak istedim. Yaz Okulu'nda Edirne ve Çanakkale illerine gittik. Hiç cami görmemişim, Selimiye Camii'ni gezme fırsatı yakaladım. Türk yemekleri bir harika; köfte ve Edirne ciğerini çok beğendim. Türkiye denilince aklıma çok yardımsever insanlar geliyor. Şehirler içinde İstanbul bir başka güzel. Gerçekten bu ülkede yaşamak isterdim.

“Farklı kültürlerle tanıştık”

Laurence Claire Bodson (Belçika): Avusturya'da Viyana Üniversitesi'nde İşletme Bölümü'nde okuyorum. Çok fazla Türk arkadaşım var. Yaz Okulu'nu Belçika'dayken internete gördüm ve katılmaya karar verdim. Bu yaz Çanakkale ve Edirne'ye gittim. Bir yıl önce Diyarbakır, Mardin, Hatay'a gitmişim. Türkiye'de çok farklı kültürleri tanıdım. Yaz okulundan genel olarak memnun kaldım. Türkiye çok büyük bir ülke ve ben burayı çok seviyorum. Mutfağı da çok zengin. Türkiye'nin tek olumsuz yönü çok kalabalık olması. Ülkede bir de bu kadar farklı kültürün olması birçok sorunun yaşanmasına neden oluyor diye düşünüyorum.

“Türkçe, barış demek”

Muhammet Ahmet (Mısır): Kahire'de Ain Shams Üniversitesi'nde Doğu Dilleri Bölümü'nde öğrenciyim. Yunus Emre Enstitüsü'nde 5. kura kadar kursa gittim. Türkçede Arapça kelimeler var. Türkçeyi öğrenmek bana çok kolay geldi. Yaz Okulu'nu merkezden öğrendim. İlk defa yurtdışına çıktım. Konya, Antalya, Ankara'ya gittim. Tarihi yerleri gezdik, düğünlere katıldık, Nasrettin Hoca'nın Türbesi'ne gittik, Türkçe dersler aldık. Bu programla Türkiye'nin benim düşündüğüm gibi bir ülke olmadığını gördüm. Avrupalılar gibi geliyordu ama buraya gelince düşüncelerim değişti. Türk insanı çok sıcakkanlı ve misafirperver. Burada bize ailelerinden birymiş gibi davrandılar, yabancı olduğumuzu bize hiç kimse hissettirmede. Üniversite bitince Türkiye'de yüksek lisans yapmak istiyorum. Türkçe benim için barış demek; bu program kapsamında farklı ülkelerden insanlar, Türkçe konuşarak anlaştı ve arkadaş oldu.

“Bir daha gelmek isterim”

Aftab Alam (Hindistan): Jamia Millia İslamia Üniversitesi'nde Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde öğrenim görüyorum. Hindistan ve Türkiye iş ilişkileri her geçen gün gelişiyor. Akademik anlamda çevrilmesi gereken çok kitap var. Bu kitapların ülkeye kazandırılması lazım. Yaz okuluna öğretmenlerimin yönlendirmesiyle katılma kararı aldım. Aydın, İzmir ve Muğla'ya gittim. Efes'i gördüm, Didim'i çok beğendim. Burdaki köylere giderek Türklerin yaşantısını yakından gördük. Ben çok sevdim Türkiye'yi. Bir daha gelmek isterim.

5. Kültürlerarası Sanat Diyalogları Festivali

Yunus Emre Enstitüsü ve Beyoğlu Belediyesi işbirliğiyle 5'inci Kültürlerarası Sanat Diyalogları Festivali 20 ülkeden 26 şehrin katılımıyla 27-31 Ağustos 2014 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleşti. Festivalin açılış programında Balkan şarkılarının sevilen sesi Suzan Kardeş bir konser verdi.

Kültürel tanıtımların yapıldığı festivalde sergi, konser, tiyatro ve dans gösterileri yer aldı. Almanya, Arnavutluk, Belçika, Bosna Hersek, Fransa, Güney Kore, Gürcistan, İngiltere, İspanya, İtalya, Kazakistan, Kosova, Macaristan, Makedonya, Mısır, Polonya, Romanya, Tunus, Türkiye ve Ürdün'den gelen 113 sanatçı festival boyunca çeşitli etkinliklere katıldı. Galatasaray Meydanı, Tepebaşı ve Hasköy sahilinde konser, sergi ve dans gösterileri yapıldı, İstiklal Caddesi'nde nostaljik tramvayda konserler gerçekleştirildi. Festival kapsamında Tepebaşı etkinlik alanında da resim ve fotoğraf sergileri açıldı. Bosna Hersek Novigrad Belediyesi Saraybosna Müzesi işbirliğiyle 19. yüzyıl tarihsel Saraybosna sulu boya resimleri sergisi, Kosova'nın Priştine şehriden ressam Ramiz Krajkova'nın 1950-1960 yılları Priştine resimleri sergisi, İran doğumlu Türk sanatçı Reza Hemmatirad'ın "Öz" temalı sergisi, Londra Bolo Brook Gençlik Merkezi proje sergisi, ünlü İtalyan tasarımcı Luigi Vernieri'nin "İstanbul'un numara ve işaretleri" temalı aplikasyon tasarımı sergisi, Belçika'nın Anvers şehriden Michael James Obrain'ın "Lalenin rejenerasyonu" fotoğraf sergisi, Türkiye'den Klasik Türk Sanatları Merkezi, ebru sanatı, tezhip, minyatür ve hat eserleri sergilendi. Ayrıca, ülkeler tanıtım stantlarında atölye çalışmaları da gerçekleştirdi.

Suzan Kardeş

Anton Pann Grubundan Müzik Ziyafeti

Yunus Emre Enstitüsü'nün desteğiyle Türkiye'ye davet edilen ve ilk konserini Ankara'da gerçekleştiren Romanyalı Anton Pann grubu, daha sonra İstanbul'da 5'inci Kültürlerarası Sanat Diyalogları Festivali ve Türkçe Yaz Okulu Kapanış Programında konserler verdi.

Konserlerde Türk enstrümanlarını kullanarak Klasik Türk Sanat Müziği ve Rumen Müziği icra eden grup, müzikseverler için 18. yüzyıl bestekârlarından Anton Pann'ın Romen Müziği ile Dimitri Kantemiroğlu'na ait Klasik Türk Sanat Müziği eserlerini seslendirdi. Grup ayrıca, Sultan Abdülaziz ile Tanburi Cemil Bey'in bestelerinin yanı sıra "Üsküdar'a Giderken", "Çeçen Kızı"

ve "Longa" gibi Türk müziğinin seçkin örneklerini de sundu.

Anton Pann grubu kurucusu Constantin Raileanu yaptığı kısa konuşmasında "Kara Eflak" albümünün hazırlık aşamalarından ve ortak müzik kültüründen söz etti. Raileanu, unutulmaya yüz tutmuş müzik öğelerinin kültürlerarası etkileşimle yeniden canlandırılmasının gerektiğini söyledi. Yaklaşık iki saat boyunca sahnede yer alan Constantin Raileanu, Alexandru Stoica, Andrei Zamfir, Jovan Sofronievski, Ghassan Bouz, Sabina Peneanu'dan oluşan Anton Pann grubu performanslarıyla müzikseverlere unutulmaz müzik ziyafeti sundu.

Ankara Palas - Ankara

5'inci Kültürlerarası Sanat Diyalogları Festivali - İstanbul

Türkçe Yaz Okulu Kapanış Programı - İstanbul

Arnavutluk'ta Uluslararası Jazz Festivali

Arnavutluk'ta bu yıl üçüncüsü düzenlenen Uluslararası Jazz Festivali 22- 27 Temmuz 2014 tarihleri arasında gerçekleşti. Başta Tiran olmak üzere, İshkodra, Korça ve Apolonia Antik Kenti gibi şehirlerin ev sahipliğinde gerçekleşen festivalde, Avusturya, Almanya, Yunanistan, İtalya, İsviçre, İsrail ve Çek Cumhuriyeti gibi ülkeler yer aldı.

Yunus Emre Enstitüsü aracılığı ile Türkiye'yi temsil eden "Evrime Demirel Ensemble" grubu festival boyunca 3 konser verdi. Piyanoda Evrime Demirel, basslarda Vol-

kan Topakoğlu, davulda Erdem Göymen ve yaylı tanburda Özer Özel'den oluşan grup, konsere zaman zaman tanbur eşliğinde geleneksel müziğimizle harmanlanmış zengin bir caz repertuarı sundu. Ayrıca Klasik Türk Musikisi'nin önemli bestekarlarından Hafız Post'un "Çün Sana Gönüm Müptela Düştü" eseri ile Aşık Veysele'nin "Uzun İnce Bir Yoldayım" türküsü sanatçı Özer Özel'in yorumuyla seslendirildi. 22 Temmuz 2014'te Tiran Sheraton Otel'de gerçekleşen konsere Arnavutluk Cumhuriyeti Kültür Bakanı Mirela Kumbaro da katıldı.

Evrım Demirel Kimdir?

1974 İzmir doğumlu sanatçının müzik alanındaki başarıları yanında Yıldız Teknik Üniversitesi ile MSÜ'de akademik görevleri de bulunmaktadır. 'Müziğin toplumlar ve kültürler arasında çok güçlü bir iletişim dili olduğuna' inanan Evrim Demirel'in müziği caz, Türk folkloru ve Osmanlı müziği etkisini taşır. Zengin bir melodik yapı ve ritmik çeşitliliğin yanı sıra, durağan bir armoni anlayışı ile çok katmanlı çağdaş bir tını elde etmiştir. Birçok yapıtında Türk, Doğu ve Batı çalgılarını birlikte kullanmaktadır. Eserleri özellikle Hollanda'da birçok orkestra tarafından da seslendirilen sanatçı; Evrim Demirel Osmanlı Minyatürleri adlı senfonik yapıtıyla 2004 yılında Hollanda'da Genç Besteciler Yarışması'nda ikincilik ödülünü kazanmıştır.

Uluslararası Jazz Festivali'ne başta Arnavutluk Kültür Bakanlığı, Tiran, İşkodra, Fier Belediyeleri olmak üzere ülkedeki birçok yabancı büyükelçilik de destek verdi. Ayrıca bu yıl, festivale katkıları sebebiyle Yunus Emre Enstitüsü ve Aleance Francaise 'Festival Dostu' olarak ilan edildi.

Budapeşte'de Müzeler Gecesi

2003 yılından beri her yıl Macaristan İnsan Kaynakları Bakanlığı tarafından düzenlenen Müzeler Gecesi, bu sene yılın en uzun günü olan 21 Haziran 2014'te gerçekleştirildi.

Avrupa'nın pek çok şehrinde uygulanan bu etkinlik ile Budapeşte'de bulunan tüm müzeler ve kültür enstitüleri sabaha kadar ziyaret edilebiliyor ve halka açık alanlarda birçok kültürel etkinlik düzenleniyor.

Oldukça renkli geçen Müzeler Gecesinde bu yıl, Yunus Emre Enstitüsü Budapeşte'de gece boyunca kapılarını ziyaretçilere açtı.

Bina içinde ve dışında konserler, sergiler ve el sanatları gibi kültürel ve sanatsal etkinlikler ile geniş bir faaliyet yelpazesi hazırlandı. Gärembucka Derneğinin katkıları ile hazırlanan "Yetişkinler için Türk Masalları" programı aracılığıyla sözlü Türk kültüründen örnekler sunuldu. Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı Türk Halk Oyunları Bölümü Ekin Topluluğu, kültür merkezinin bulunduğu binanın önünde, dünya kültür mirası listesinde yer alan tarihi Andrassy Caddesi üzerinde bir performans sergiledi.

Gecenin son programı olan konserde ise Gülizar Project adlı Macar müzik grubunun Türkiye'nin çeşitli yörelerine ait türkülerden oluşan performansı dinleyicilere Türk halk müziği ile dolu, renkli dakikalar yaşattı.

Ayrıca, ziyaretçiler Gün Işığı'nı Paylaşmak fotoğraf sergisini de gezme fırsatı buldular. Müzeler Gecesi boyunca bine yakın ziyaretçi kültür merkezini ziyaret etti. Türkçe köşesindeki çeşitli oyunlar ve alıştırmalar üzerinden Türk dili ile tanışan ziyaretçiler, Türk el sanatlarından ebru ve güzel yazıyı uygulamalı olarak tanıma fırsatı da buldu.

Tuna Karnavalı Çok Kültürlü Festivali

19. Tuna Karnavalı Çok Kültürlü Festivali, bu yıl 14-22 Haziran 2014 tarihleri arasında Budapeşte’de gerçekleştirildi. Kültürlerarası diyalogun güçlendirilmesi amacıyla Polonya, Sırbistan, Macaristan, Moldova ve Romanya gibi birçok ülkenin katıldığı festivalde Türkiye’yi THY ve Yunus Emre Enstitüsü’nün sponsorluğuyla İzmir Ege Üniversitesi Devlet Konservatuarı Halk Oyunları ve Geleneksel Dans Tiyatrosu Topluluklarından Ekin Halk Oyunları Grubu temsil etti.

Festival süresince, dokuz ayrı mekânda performans sergileyen Ekin Halk Oyunları Grubu, 21 Haziran’da Budapeşte’nin önde gelen ve özellikle turistlerin yoğun olarak bulunduğu mekânlardan biri olan Vörösmarty Meydanında 1.000 dansçı ve müzisyen ile beraber düzenlenen bir karnavaldaki yer aldı. 19 Haziran’da, 16. Bölge Tiyatrosunda gerçekleştirilen ve karnavala katılan bütün grupların onar dakikalık performanslarının uluslararası bir jüri tarafından değerlendirildiği 5. Zincirli Köprü Uluslararası Halk Oyunları Yarışmasında, Ekin grubu birincilik ödülünü kazandı. Grup ayrıca halk oylamasında da birinciliğini koruyarak altın madalyanın sahibi oldu.

20 Haziran'da ise Gelenekler Evi adlı konser salonunda, katılan tüm grupların sahne aldığı bir kapanış galası düzenlendi. Gala programında ayrıca, karnavalın organizatörü Janos Mucsi tarafından düzenlenen Hargozó Gyula ödüllü (Macaristan Devleti tarafından dansçılara ve kareograflara verilen ödül) ortak danslar da sergilendi.

Tokyo'da Türk Yemekleri Festivali

Yunus Emre Enstitüsü, T.C. Tokyo Büyükelçiliği Kültür ve Tanıtma Müşavirliği ve Türk Hava Yolları işbirliği ile Tokyo'da Türk Yemekleri Festivali gerçekleştirildi. Zengin kültürel mirasa sahip Türk mutfağını tanıtmayı hedefleyen festival, Royal Park Otel'de gerçekleştirildi.

Festivale ünlü moda tasarımcısı Kansai Yamamoto, Japon iş adamları ve yemek kültürü araştırmacıları ile festival için Türkiye'den gelen Türkiye Şefler ve Aşçılar Derneği'nin üç şefi İbrahim Çelik, İsmail Ay, Şenol Özbay ve derneğin Japonya temsilcisi Elif Ağafur katıldı.

Festivalde beslenme kültürü araştırmacısı Kenji Yamamoto da Türk yemekleri hakkında bilgiler verdi. Deniz ürünlerinden zeytinyağlılara; sebze yemeklerinden mezzelere; tatlılardan içeceklere yaklaşık 50 çeşitlik menü misafirlerin beğenisine sunuldu. Yemeklerin sunumuna Kiyoshi Ohira'nın çaldığı ud sesi eşlik etti.

2012 yılından bu yana devam eden ve bu yıl üçüncüsü düzenlenen Türk Yemekleri Festivali kapsamında temmuz ayı boyunca Royal Park Hotel Nihonbashi ve Royal Park Hotel Shiodome'in öğle ve akşam yemeği menülerinde Türk yemeklerine de yer verilecek.

Geleneksel Beyrut Ramazanları Festivali

Her sene Lübnan'ın başkenti Beyrut'ta düzenlenen Geleneksel Beyrut Ramazanları Festivali bu sene de Fuar ve Eğlence Merkezinde (BIEL) 3-6 Temmuz 2014 tarihleri arasında Makhzoumi Foundation tarafından gerçekleştirildi. Festivale Yunus Emre Enstitüsü Beyrut Türk Kültür Merkezi de katıldı.

Festivalin açılışını Lübnan Başbakanı Temmam Selam'ın eşi Luma Selam ve Meclis Başkanı Nebih Birri'nin eşi Randa Birri yaptı. Festivale Lübnan'da faaliyet gösteren birçok sanatçı, ressam, heykeltıraş ve çok sayıda geleneksel el sanatları tasarımcıları katıldı. Festivalde Türkiye'nin yanı sıra İtalya, Fransa, İspanya, Hollanda, Hindistan ve Suudi Arabistan gibi ülkeler de yer aldı.

Bükreş'te Kültür Merkezleri Gecesi

Yunus Emre Enstitüsü Bükreş Türk Kültür Merkezi, 20 Haziran 2014 tarihinde EUNIC Kültür, Dil ve Sanat Etkinlikleri kapsamında gerçekleştirilen ve British Council, Cervantes Enstitüsü, Fransız Enstitüsü, Goethe Enstitüsü, İtalyan Kültür Enstitüsü, Polonya Enstitüsü ve Rumen Kültür Enstitüsü başta olmak üzere 12

enstitünün katıldığı Avrupa Birliği Uluslararası Kültür Merkezleri Gecesi düzenlendi. Etkinlik, Türkçe dersi, ebru gösterisi, Nasrettin Hoca fıkralarından derlenen tiyatro gösterisi ve Anton Pann müzik grubunun konseriyle devam etti. 300'e yakın ziyaretçinin katıldığı etkinlik, Babam ve Oğlum filminin gösterimi ile sona erdi.

Varşova'da Türk Sokak Festivali

Varşova'da 2004 yılından bu yana geleneksel olarak düzenlenen, organizatörlüğünü Polonya Türk İşadamları Derneğinin (POTİAD) yaptığı "Türk Sokak Festivali"ne Yunus Emre Enstitüsü Varşova Türk Kültür Merkezi de açtığı sergi ile katıldı.

7-8 Haziran tarihlerinde Varşova'nın turistik mekânlardan olan Krakowskie Przedmieście'de düzenlenen etkinlikte; Türk el sanatları, Türk müziği, Türk mutfağı ve Türkiye'de eğitim imkânları gibi pek çok konuya yer verildi.

Kahire'de Kültürel Mirası Koruma Festivali

İskenderiye Kütüphanesinin Kahire'deki şubesi Beytussinnari Kültür Fen ve Sanat Merkezi tarafından bu yıl dördüncüsü düzenlenen Kültürel Mirası Koruma Festivali, 9-18 Eylül tarihleri arasında gerçekleştirildi. Çin Halk Cumhuriyetinin onur konuğu olduğu festivalde Türkiye'yi Yunus Emre Enstitüsü temsil etti.

Yunus Emre Enstitüsü festival süresi boyunca çeşitli kültür, sanat ve tanıtım etkinlikleri gerçekleştirdi. Aynı zamanda Yunus Emre Enstitüsü davetlisi olarak Kahire'ye gelen sanatçı Ayşegül Kasap da festival boyunca yedi ebru atölyesi gerçekleştirdi. Güzel sanatlar ve el işlerinin korunması, bu bilincin yayılmasını hedefleyen festivale Mısır'ın birçok yöresinden kurum ve kuruluş katıldı.

28. El Sanatları Festivali Budapeşte

Budapeşte'de her yıl Halk Sanatları Dernekleri Birliği tarafından düzenlenen ve genellikle şarkıcılar, halk dansı sanatçıları, el sanatları ustaları, mutfak şeflerinin katılımcı olarak yer aldığı El Sanatları Festivali'nin yirmi sekizincisi bu yıl 16-20 Ağustos 2014 tarihleri arasında Budin Kalesi'nde gerçekleşti.

Beş gün süren program için her yıl farklı bir ana tema ve onur konuğu seçiliyor. Bu yılın onur konuğu Türkiye

ve ana tema ise metal işçiliğiydi. Festivalde, Macar el sanatları ustalarının yanı sıra Uluslararası Folklor Festivalleri ve Geleneksel Sanatlar Organizasyon Konseyi aracılığıyla Türkiye'den metal işçiliği, keçe, çini, dokuma, halı, sedef, ayakkabı ve takı ustaları yer aldı. Yunus Emre Enstitüsü Budapeşte Türk Kültür Merkezi ise daha önce 21. Budapeşte Uluslararası Kitap Festivalinde başarılı bir performans sergileyen ve yoğun ilgi gören Nakkaşhane projesi ile festivale katıldı.

Osmanlı sarayında kitap sanatlarının icra edildiği "Nakkashâne" odasının aslına uygun olarak dizayn edildiği ve canlı performanslarla bu sanatların tanıtıldığı programda aralarında usta mücellit İslam Seçen'in de yer aldığı Nakkashane sanatkarları, aharlama, renk ve mürekkep hazırlama, ebru, hat, tezhip ve ciltleme gibi kitabın yapılma aşamalarını dönemin kıyafetleri ve orijinal malzemelerini kullanarak sundular. Aharcının zikir yaparak kâğıt aharladığı, renk ve mürekkep hazırlanırken, ebru, tezhip ve ciltleme çalışmalarının neyden üflenen müzik eşliğinde hazırlandığı performans izleyenleri tarihte bir gezintiye çıkardı.

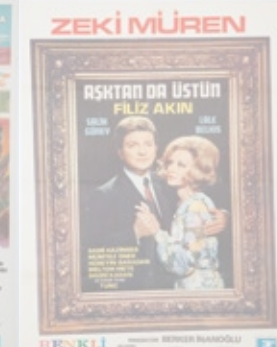
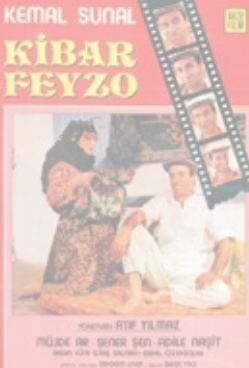

Macaristan'ın üst düzey bürokratları ve sanat dünyasının önde gelen isimlerinin katıldığı festivalin açılış programı konuşmalarını T.C. Budapeşte Büyükelçisi Şakir Fakılı ve Macaristan Başbakanlık Parlamento Devlet Sekreteri László L. Simon yaptı. Özellikle Türkiye'nin onur konuğu olması münasebetiyle iki halk arasındaki ilişkinin çok eskiye dayandığına dikkat çeken bu konuşmalar ile bundan sonra da kültürel etkinlikler ile Türk ve Macar toplumları arasındaki bağın daha da güçleneceği dile getirildi.

Macaristan Devletinin kuruluş yıldönümü olan 20 Ağustos Szent Istvan Bayramı'nda yapılan havai fişek gösterileri ile sona eren festivali 60.000'den fazla kişi ziyaret etti.

100. Yılında Türk Sineması

Yunus Emre Enstitüsü, Türk Sinemasının 100. yılı olması sebebiyle uluslararası birçok film festivaline katkıda bulunmanın yanı sıra Türk sinemasının değerli isimlerini de yurtdışındaki Türk Kültür Merkezlerinde hayranlarıyla buluşturdu.

Dr. Ali Karadoğan

Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğr. Gör.

Yüzüncü Yılda

Lumière kardeşler ilk filmlerini halka açık olarak Grand Café’de gösterdiklerinde, filmi izleyenlerin, sinema perdesinden fırlayıp üzerlerine gelecekmış gibi hissettikleri tren görüntüsü karşısında yaşadıkları, aslında sinemanın kendisinden önceki sanat dallarıyla arasındaki radikal farklılığı da ilk defa duyumsattığı an olmuştur. Gerçekliğin bu temsilinin yeni bir görsel alışkanlığı henüz yaratmış olması nedeniyle, yıpratıcı ve çarpıcı etkisi sinematografik dilin olağanlaşmasıyla birlikte temsiline, gerçekliği yerinden edeceği bir sürece yol açmıştır. 28 Aralık 1895 günü yapılan bu ilk film gösterisiyle birlikte hâlâ süregelen sinemanın temel bir karşıtlığı da ortaya konmuş oldu. Her ne kadar ilk film olarak sadece bir trenin gara gelmesini, trendeki yolcuların inmesini ve peronda bekleyenlerin de binmesini, hareketsiz bir kamerayla ve durağan bir çerçeveye gösterse de Trenin Gara Gelişi (L’arrivée d’un train à La Ciotat, 1895) sinema tarihine yön veren eğilimlerin de izlerini bünyesinde taşıyordu: Bir yandan gerçekçiydi diğer yandan ise gerçeğin perdedeki izlenimi olarak “gerçek”ten ayrıydı. Grand Café’deki ilk gösteriye verilen tepkiye benzer bir tepkinin bu görüntüleri İstanbul’da izleyenlerin de hissettiklerini belirtmek sinemanın yarattığı etkiyi anlamak açısından önemlidir. Anılarında Sponeck Bira-hanesi’nde yapılan halka açık ilk gösteriyi seyrettiğini belirten Ercüment Ekrem Talu, o anki duygularını, “Hani ya ben de korkmadım değil; lakin merak galip gelip, beni iskemleye mihladı. Bereket versin ki tren çabuk geçti...gitti” sözleriyle aktarmıştır. Sinemanın bu ilk halinin yarattığı tepki korkuyla karışık bir merak duygusu olmuştur. 1896 sonlarında İstanbul’da gerçekleştirilen bu ilk film gösteriminden sonra 1920’lere kadar yapılan film sayısı yok denecek kadar azdır. Üstelik bu filmler yerleşik bir yapımcılık anlayışının sonucu olarak değil, Merkez Ordu Sinema Dairesi gibi askeri bir kurum ve Malül Gaziler Cemiyeti ile Müdafaa-i Milliye Cemiyeti gibi kurumlar aracılığıyla gerçekleştirildi. Bu kurumlar çok az sayıda ancak Türkiye sinemasının film üretiminin ilk ürünleri olarak adlandırabileceğimiz Mürebbiye, Casus, Pençe, Himmet Ağa’nın İzdivacı, Leblebici Horhor, Binnaz ve Bican Efendi filmleri olarak adlandırabileceğimiz çok az sayıda film üretildi. Bu filmlere ek olarak bu dönemin en dikkat çekici yapımı ise çekildiği ya da

çekilmediği belli olmayan, hakkında kesin bilgilere sahip olmadığımız, bu nedenle de tartışmalı bir konumda bulunan Fuat Uzkınay’ın çektiği Ayestafanos’taki Rus Abide-si’nin Yıkılışı adlı belgesel nitelikli filmidir. Türkiye sinemasının kendisine başlangıç noktası olarak aldığı ve tarihini üzerine inşa ettiği filmin “şüpheli”, “belirsiz” varlığı belki de sinemasının sonraki kaderini de etkilemiş, onun kimliğinin ne olduğu sorusunun hep bir şüpheyile yanıtlanmasına yol açmıştır. Bu durum hala Türkiye sinemasının karakteri ve kimliğine dair ifadelerin belirgin bir netlikten yoksun olmasının da bir nedeni olarak görülebilir. Türkiye’de sinema, eğer endüstrinin yapım, dağıtım ve gösterim ayaklarının hepsi düşünülecek olursa bu ayaklardan ilki olan yapım ilk defa 1922 yılında kurumsal bir kimliğe kavuşmuştur. Türkiye’de yapımından önce gösterim aşaması üzerine inşa edilmiş bir sinema söktörü varlığını ilk yıllar itibarıyla korumuş ve endüstri de bunun üzerine inşa edilmiştir. Bu nedenle de gösterim ve bunun sürmesi için gerekli olan dağıtım sinemacılık faaliyetinin aslı olarak uzun zaman varlığını korumuştur. Bu durumdaki geniş çaplı değişim—1922 yılında kurulan Kemel Film ve 1928’deki İpek Filmii saymazsak— ancak 1940’lı yılları bulmuştur. Bu değişim de sinemadaki gelişimin hem nedeni hem de sonucu olarak Türkiye sinemasında yeni bir dönemin başlamasına neden olmuştur. Nijat Özön’ün “sinemacılar dönemi” dediği, Engin Ayça’nın Türk sinemasının “kırsal dönemi” olarak adlandırdığı ve Türkiye sinemasını ifade eden pek çok uzlaşımın yaygınlık kazanarak yerleşik hale geldiği 1950’lerle birlikte başlayan bu dönem boyunca, Türkiye’de sinema büyük bir hızla yayılıp popüler hale gelmiş ve Yeşilçam olarak adlandırdığımız dönem olarak sinema izleyicisinin zihninde yer etmiştir. Demokrat Parti’nin liberal politikalarının sonucu olarak kırsal alana yayılan yol ve elektrik gibi sinemacılık işini kolaylaştıran altyapı hizmetleri sinemayı kitlesel bir eğlence aracı haline getirmiştir. Bu yıllarda pek çok teknik ve estetik zorluğun yanı sıra sansürle de mücadele etmek zorunda kalan sinema, 1960’lı yıllarda kendisine başka bir misyon daha edinmiş, toplumun değişim dinamiğini anlamak ve bunu sinemayla anlatmayı denemiş ve Toplumsal Gerçekçilik, toplumsal değişimin hız kazandığı bu dönemde toplumu anlama çabasının

100 yıl

Türk Sineması'nın Yüzüncü Yılı
1914-2014

bir sonucu olarak sinemada yerini almıştır. Gecelerin Ötesi, Susuz Yaz, Suçlular Aramızda, Yılanların Öcü, Karanlıkta Uyananlar, Otobüs Yolcuları, Bitmeyen Yol gibi filmler ve Metin Erksan, Ertem Göreç, Duygu Savaşçı gibi yönetmenler bu akımı temsil eden temel filmlere imza attılar. 1960 darbesinden sonra yapılan 1961 Anayasası'nın doğurduğu yeni olanakların bu eğilime yol açtığı çokça iddia edilse de elbette ki bu gelişmenin altında pek çok başka neden de vardı. Bu dönemde Halit Refiğ öncülüğünde, "halk sineması", "ulusal sinema", "ATÜT Sineması" gibi pek çok tartışma da Türkiye sinemasının kimliğinin ne olduğunu anlamak konusunda sinemaya dahil olmuştur. 1950 ve 1960'lı yıllarda melodram, köy filmi, westernler, fantastik filmler, salon güldürüleri, polisiye, gangster filmleri, tarihsel filmler başta olmak üzere varolan türler gelişirken, pek çok yeni tür de ortaya çıkmıştır. Sinema 1970'lere gelindiğinde ise 50 ve 60'larda kurumsallaşan bu sinema biçimine karşı yeni bir sinemanın olup olmayacağı sorusu üzerinde durmaya başlamıştır. Bu noktada önemli bir figür olarak Yılmaz Güney yaptığı filmlerle öne çıkmış, onu izleyen yeni bir yönetmen kuşağı ise bu mirası üstlenip sürdürmüştür. Zeki Ökten, Şerif Gören, Erden Kıral gibi yönetmenler başta olmak üzere geçmişin toplumsal gerçekliği, devrimci / militan sinema kavramsallaştırmasıyla daha da ileri bir noktaya taşımak istemiş, sinemanın toplumsal eşitsizliğin eleştirisinde bir araç olarak kullanılmasından bu aracın bizzat devrim katkısı olması gereken bir araç olmasına yönelmiştir. 1970'li yılları 71 Muhtırası'nın gölgesinde geçiren sinema, 1980'lere gelindiğinde ise 12 Eylül darbesiyle yeni bir düzene geçmek zorunda kalmış, üstelik bu düzen için 27 Mayıs için söylenen "görece özgürlük" ortamı getirdiği gibi iddiaların hiçbirisi de artık dile getirilemiyordu. Siyasal ve ekonomik sistemdeki bu zorunlu değişikliğin bir sonucu olarak sinema sektörü bu yıllarda bir çöküş sürecine girmiş ve bu sürecin sonuçları 1990'lı yıllarda endüstrinin hem film sayısı hem de izleyici sayısı anlamında dibe vurmasıyla pekişmiştir. 1980'lerde sinema alanı videonun etkisiyle biraz hareketli gibi görünse de bir daralmaya uğramıştır. Bu dönemde Atif Yılmaz'ın Mine, Bir Yudum Sevgi, Dul Bir Kadın, Aaahh Belinda, Kadının Adı Yok; Şerif Gören'in

Kurbağalar, Firar, Güneşin Tutulduğu Gün, Gizli Duygular gibi filmleri başta olmak üzere kadın filmleri ve arabesk filmlerin dönemin film türleri içerisinde yer aldığını söyleyebiliriz. Bu filmlere ek olarak Sen Türkülerini Söyle, Sis, Bütün Kapılar Kapalıydı, Dikenli Yol, Ses, Prenses, Av Zamanı filmlerinin de aralarında olduğu 12 Eylül Film Festivali olarak adlandırılan darbenin sonuçları üzerine eğilmeye çalışan bir çok politik film yapılmıştır. Bu dönemin bir diğer olgusu ise yönetmenlerin artık kendi filmlerine yapımçılık yapmaya başlamaları ve bu eğilimin 1990'lı yıllarda baskın hale gelmesidir. Bu eğilim (hem endüstriyel hem de estetik içerimleriyle) 1990'lı yıllarda Türk sinemasının yeniden yapılanmasında önemli basamaklardan biri olmuş ve 2000'li yıllardaki Türkiye sinemasının karakteristik özelliği haline gelmiştir. 1960'ların toplumsal gerçekçiliğinin ve 1970'lerdeki Yılmaz Güney filmlerinin çizgisini izleyen 80'lerdeki politik film eğilimi, kimlik eksenli bir temsil sistemiyle birleştirilerek 1990'larda minimalist bir estetiğe dönüşmüştür. Türkiye sineması 2000'li yıllarda ise bu estetik üslubu çok daha ileriye taşıyarak popüler sinema ile bunun karşısında yer alan bir sinema arasında belirgin bir farklılık ve yeni bir film yapma rejimi de inşa etmiştir. Bu dönemde Zeki Demirkubuz, Nuri Bilge Ceylan, Derviş Zaim, Tayfun Pirselimioğlu, Yeşim Ustaoglu, Semih Kaplanoğlu, Reha Erdem gibi yönetmenler öne çıkmış ve uluslararası alanda kendilerine yer edinmişlerdir. Bu isimlere Ümit Ünal, Çağan Irmak, Yılmaz Erdoğan, Onur Ünlü, Pelin Esmer, Özcan Alper, Kazım Öz, Orhan Eskiözy-Özgür Doğan, Emin Alper, Seren Yüce, Aslı Özge, İlksen Başarır, Çiğdem Vitriyel, Mahmut Fazıl Coşkun, Ramjin Matin, Ferit Karahan, Atıl İnaç gibi pek çok yeni yönetmen de eklenmiştir. Ayastefanos'taki Rus Abidesi'nin Yıkılışı filminin yapım tarihi ol(may)an 14 Kasım 1914 tarihini kendisine doğum günü olarak alan Türkiye sinemasının bu 100 yılda Cannes Film Festivali'nde Yol (Şerif Gören, 1981) ve Kış Uykusu (Nuri Bilge Ceylan, 2014) filmleriyle iki Altın Palmiye, Susuz Yaz (Metin Erksan, 1964) ve Bal (Semih Kaplanoğlu, 2010) filmleriyle de Berlin Film Festivali'nde iki Altın Ayı kazanmış olduğunu belirtmek bu 100 yılın nasıl geçtiğini anlatmak açısından önemli olabilir.

Türkan Şoray Arnavutluk'ta

Arnavutluk'ta 9-10 Eylül 2014 tarihlerinde gerçekleşen 7. Uluslararası Durrës Film Festivalinin bu yılki onur konuğu Türkan Şoray oldu. Adriyatik kıyısında yer alan ve ülkenin ikinci büyük kenti olan Durrës, Arnavutluk'un liman ve turizm kenti. Bu yıl Durrës'da 7. si yapılmakta olan festivalde Avrupa ve dünya sinemasının seçkin sanatçıları ve nitelikli örnekleri buluştu.

Yunus Emre Enstitüsünün katkılarıyla 9 Eylül'de gerçekleşen festivalin açılış gecesinde Türkan Şoray'a Yaşam Boyu Başarı Ödülü (Altın Gladatör) verildi. Aynı zamanda festivale katılan bir diğer ünlü isim ise Arnavutluk Sinemasının ünlü oyuncularından Rosa Anagnosti oldu.

Festivalde Türkan Şoray'ın meslek hayatını anlatan "Sinemanın Sultanı" adlı belgeselinin yanı sıra Türkan Şoray ve Kadir İnanır'ın başrollerini paylaştığı "Selvi Boylum Al Yazmalım" ve "Devlerin Aşkı" filmi de izleyicilerle buluştu.

Festivalin ödül törenine Arnavutluk Cumhuriyeti Kültür Bakanı Mirela Kumbaro, T.C. Tiran Büyükelçimiz Hidayet Bayraktar ve T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü Festivaller Daire Başkanı Enver Arslan da katıldı.

Aleksander Moisu Theater'daki gerçekleşen basın toplantısının ardından Türkan Şoray, hayranları ile buluştu. Arnavutluk ve Türkiye gibi iki yakın ülkenin ortak değerlerine vurgu yapan sanatçı, kültürün, sinemanın, sanatın herkesi birleştiren büyük bir değer olduğunu belirtti.

Festivalin "Balkan Dünyası" adlı yarışmalı bölümüne ise Yılmaz Erdoğan'ın Kelebeğin Rüyası ve Reha Erdem'in Şarkı Söyleyen Kadınlar adlı filmleri katıldı.

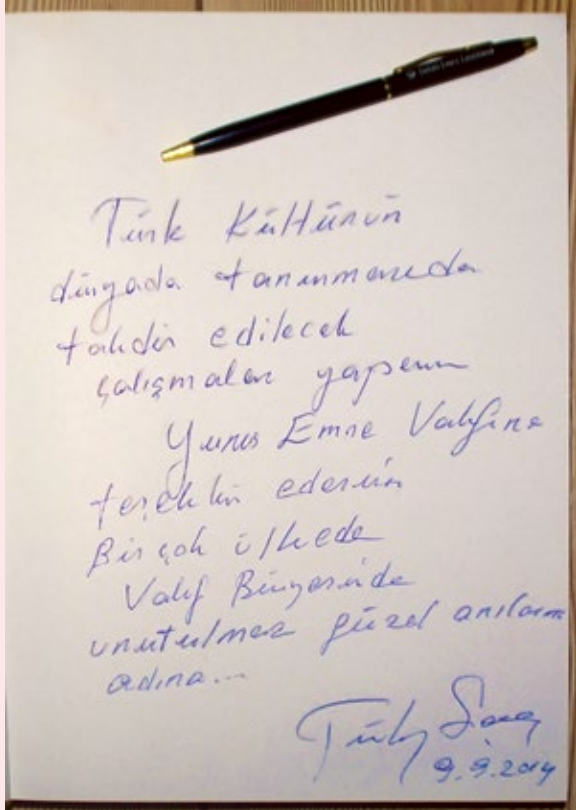

Türkan Şoray

Sinema Sanatçısı

Yunus Emre Enstitüsü, Türk kültürü ve sanatının tüm dünyada tanınması gibi önemli bir misyon üstlenmiş, çok önemli bir kuruluş... Yunus Emre Vakfı'nın davetlisi olarak bulunduğum birkaç yabancı ülkede, o ülkenin insanlarıyla, çok güzel ortamlarda sanatsal buluşmalarımız oldu. Bu buluşmalardan unutulmaz anılarla döndüm. Ülkemize kattığı bu değer için, ülkemiz adına teşekkür ederim.

Roza Anagnosti

Sinema Sanatçısı

**Türkan Şoray Hanımefendiye,
Türk Sinemasının büyük sanatçısı.**

Güzelliği, sadeliği ve zekası ile beni şaşırttı. Sadece ülkesinde değil, tüm dünyada değer verilen donanımlı bir sanatçı. Arnavut izleyici tarafından "Selvi Boylum Al Yazmalı" filmi ile sevilmiştir. Hiç unutulmayan bu film Durrës Film Festivaline gelişi sırasında fazlasıyla ispatlandı. Tamamlanmış bir sanatçı, yönetmen ve yazar. Türk sinemasına verdiği sanat ve katkılarından dolayı hakedilen bir ünvan kazanmıştır: Türk halkının en sevilen oyuncusu. Uсталıkla canlandırılan rolleri, çalışmaları ve yeteneği, aynı zamanda Türk kadının sosyal hakları konusunda yapılan çabaları ile kazanılan bir ünvan.

Kendisi ile tanışmam beni heyecanlandırdı.

İçten ve gerçek bir iletişimimiz oldu. Yıllardır tanışmış gibi hissettim, meslektaşlar arasında bir diyalog. Hayranları ile samimi, içten ve gerçek bir iletişimine şahit olabildim. Bu tür görüşmeler çok güzel ve değerli aynı zamanda. Oynamış olduğu roller sayesinde halkın hafızasında ve kalplerinde uzun yaşayacak, büyük bir aktristir o. Bundan hiç bir şüphem yok. Türkan Hanım, sanatı ile sadece kendi izleyicilerine değil, aynı zamanda bütün dünya izleyicilerine de büyük katkılar sağlamıştır. Bu sadece gerçek sanatçılara ait bir ayrıcalıktır. Uzun, müthiş bir kariyeri vardır, büyük sevgi ve fedakarlıklarla çalışmıştır. Bende uyandırılan heyecanlardan dolayı kendimi şanslı hissediyorum. Türkan Hanıma uzun ömürler ve başarılarının devam etmesini diliyorum.

Saygı ve sevgi ile, oyuncu, Arnavut kardeş ve meslektaşı.

Frankfurt'ta Türk Sinemasının 100. Yılı Paneli

Alican Sekmeç, Güven Kıraç, Nur Onur ve Serap Gedik

Yunus Emre Enstitüsü Köln Türk Kültür Merkezi, Türk sinemasının 100. yılı etkinlikleri kapsamında Frankfurt Türk Film Festivalinde bir panel gerçekleştirdi. Sunuculuğunu Nur Onur'un yaptığı programa, oyuncu Güven Kıraç, sinema eleştirmeni Alican Sekmeç ve yönetmen Serap Gedik katıldı.

Frankfurt Romanfabrik salonunda gerçekleşen panelde, sinemanın tarihsel serüvenine damga vuran aşamaların yanı sıra teknik ilerlemenin beraberinde getirdiği değişimlerde ele alındı. Ayrıca televizyondaki dizi filmlerin Türk sinemasına olumsuz etki ettiği ve seyirciler tarafından dizilerin filmlerden daha çok ilgi çeker hale geldiği vurgulandı.

Oyuncu Güven Kıraç konuşmasında, Türk sinemasının daha gerçekçi hale geldiğini, çekim tekniğinin, oyunculuk kalitesinin arttığını ve gelecek vaat ettiğini söyledi.

İskenderiye'de Türk Sineması Rüzgârı

30. Uluslararası İskenderiye Film Festivali bu yıl 10-15 Eylül 2014 tarihleri arasında Hilton Green Plaza Otel'de gerçekleşti. Festival kapsamında, Türk sinemasının ünlü oyuncularından Engin Çağlar ile sinema eleştirmeni ve gazeteci-yazar İhsan Nurullah Kabil'in

katılımıyla 14 Eylül 2014 tarihinde bir söyleşi gerçekleştirildi. Türk Sinemasının 100. Yılı münasebetiyle Yunus Emre Enstitüsü İskenderiye Türk Kültür Merkezi tarafından gerçekleştirilen söyleşinin moderatörlüğünü Mısırlı gazeteci Nahed Salah yaptı.

İhsan Kabil, Nahed Salah ve Engin Çağlar

Söyleşide, Türk sinemasının tarihi gelişimi, Türk sineması ile Mısır sinemasının tarihte kesiştiği noktalar, ortak yapımlar, günümüz Türk ve Mısır sineması gibi konular ele alındı. Söyleşinin ardından Türk sineması hakkında merak edilen sorular cevaplandırıldı.

Engin Çağlar
Sinema sanatçısı

İskenderiye Film Festivali 2014

İskenderiye Film Festivalinin, Akdeniz ülkeleri filmlerinin seyircilerle buluşması bakımından önemli bir yeri var. İspanya, Fransa, İtalya, Slovenya, Yunanistan ve Türkiye gibi Avrupa ülkelerinin yanı sıra Fas, Tunus, Cezayir, Mısır gibi Afrika ülkelerinin de bu festivale uzun metraj, kısa metraj ve belgesel filmleri ile katılımları çok olumlu. 30 yıl gibi bir zaman devamlılığı olan ve katılan filmlerinin ülkelerini iyi temsil etmesi festivalin çarpıcı ve güzel tarafıydı. Festival konuklarının iyi ağırlanması, açılış gecesi ve kapanış ödül gecesi görkemli oldu. Festivale Türk sinemasının bir oyuncusu olarak ismen davet edilmem ve jüri mensupları tarafından başkan seçilmem beni çok mutlu etti. Gerek 13 filmi seyretmek gerekse jüri üyesi olmak benim için tatmin edici bir çalışma oldu. Türkiye'yi ve Türk sinemasını layığıyla temsil ettiğime inanıyorum. İskenderiye Film Festivaline ileriki senelerde de başarılar diliyorum.

Yunus Emre Enstitüsü Türk Kültür Merkezi Kahire & İskenderiye

İskenderiye Festivalinin en keyifli anları, Türk Sinemasının 100. yıl söyleşisi idi. Salonda çoğunlukla genç kızlardan oluşan kalabalık bir dinleyici kitlesi vardı. Anlattığım bilgileri dikkatle dinlediler perdede filmlerimden oluşan özet görüntüleri izlediler. Söyleşi sonunda gülen yüzleri ile gelerek benimle fotoğraf çektirdiler. Mısırlı kızların gayet güzel Türkçe konuştuklarını duydum. Birkaçına 'Sen kimsin?' diye sordum. Yunus Emre Enstitüsü'nün öğrencileri olduklarını, Türk film ve Türk dizilerini seyretmek için Türkçe öğrendiklerini, seyrettikleri dizilerdeki oyunculara selam söylememi istediler. Türkiye'yi bu kadar sevmeleri ve Türkçeyi bu kadar güzel konuşmaları beni etkiledi ve mutlu etti. Yunus Emre Enstitüsü'nün bu denli etkin olması, sevgi ve iletişim sağlaması da beni çok duygulandırdı. Ertesi gün uzun bir vakit ayırarak okul binasını ziyaret ettim. İskenderiye'nin merkezi yerinde, bahçe içinde, restore edilmiş ve güzel sınıflar oluşturulmuş iki katlı bir villa. Bahçesinde oturdum yöneticileri ile sohbet ettim, duvardaki pano önünde resim çektirdim. Yunus Emre Enstitüsü'nün 5 sene önce kurulduğunu, Kahire ve İskenderiye'den başka dünyada çeşitli ülkelerde 35 şehirde daha olduğunu öğrendim. Çalışkan müdürler ve idealist öğretmen ve okutmanlar ile Türk dilini ve kültürünü tanıttıklarına şahit oldum. Bu arada Kahire müdürü Sayın Süleyman Sezer'in ve İskenderiye müdürü Sayın Mustafa Aydoğdu'nun bana gösterdikleri sevgi ve yakın ilgiye teşekkür ediyorum. Hepsini kalpten kutluyor ve başarı ile sürdürdükleri çalışmalarında en ileri noktalara gelmelerini diliyorum.

Türk Sineması 100. Yılına Kutluyor

Rumi takvime göre 1293 yılına rastladığı için halk arasında 93 harbi olarak anılan Osmanlı-Rus savaşı 1877'de başladı ve 1878'de Edirne mütarekesi ile son buldu. Rus ordusu Yeşilköy'e kadar gelmiş ve o günkü adıyla Ayastefanos'ta durmuştu. Ruslar Türklere karşı kazandıkları bu zaferi ölümsüzleştirmek için bir anıt inşa ettiler. 1914 senesinde Almanya'nın tarafında yer alan Osmanlı yine Ruslarla karşı karşıya gelmiş ve 1. Dünya savaşına girmişti. Ruslardan kalan bu abide halk arasında nefret uyandırdığı için yıkılmasına karar verildi. Kötü anıları olan bu anıtın yıkılırken yeni bir icat olan sinema yoluyla kayda alınması uygun görüldü. O sıralarda yedek subaylığını yapan ve sinema oyuncusu olarak bilinen Fuat Uzkınay'a, Avusturya firması yetkilileri kısa sürede alıcı kamera kullanmasını öğrettiler. Fuat Bey de kamerası ile Ayastefanos Abidesinin dinamitle yıkılmasını filme kaydetti. İşte 14 Kasım 1914 tarihinde bir Türk'ün çektiği Ayastefanos Abidesinin Yıkılması filmi, Türk sinema tarihinin başlangıcı olarak kabul edildi. İki yarım kalan

filmden sonra 1917'de çekilen 'PENÇE' ve 'CASUS' adlı filmler sinemamızın ilk konulu filmleri oldu. İlk seneler tiyatrocuların hakimiyetinde geçti. Hatta 1922-1939 seneleri tek yönetmen Muhsin Ertuğrul dönemi oldu. Şehir tiyatrolarında çalışan oyuncularla tiyatro eserlerinin filme alınması Türk sinemasının ilk 30 yılını kapsadı.

1950'lerde Avrupa da eğitim alıp yurda gelen öncü yönetmenler yeni yüzlerle çalışarak kendi sinema tarzlarını yarattılar. 1948 senesinde çıkarılan bir kanunla biletlerden alınan %70'lik vergi %25'e indirildi ve yapılan genel seçimlerde tek partiden çok partili demokrasiye geçilmesi sinema sektörüne birçok işadammının girmesine sebep oldu. 1960 senesine kadar sinemacı yönetmenler ve sinemayı öğrenen oyuncular Türk halkına yerli filmleri sevdirdiler ve sinemacı kuşağını oluşturdular.

1960-1974 Türk sinemasının altın devri olarak kabul edilir. Bu yıllarda yapılan film sayısı arttı ve senelik 290 film seviyesine geldi. Daha da ustalaşan 50'li yılların yönetmenlerine yenileri katıldı. 1964 senesinde Metin Erksan'ın 'Susuz Yaz' filmi ile Berlin Film Festivalinde Altın Ayı ödülünü alması Türk sinemasına verilen en büyük onur oldu.

Tabii ki sinemamızda en çok ilgiyi çeken kişiler başrolde oynayan yakışıklı erkekler ile güzel kadın oyuncular olmuştur. Fakir genç-zengin kız aşkı, ayrılımlar, barışmalar, kavuşamamalar yani toplumsal katmanlar arasındaki farklar 60'lı yıllarda başladı. Zengin kızın sert babası, sonradan görme annesi, esas oğlanın sevecen ve dindar annesi, kadcerci babası, delikanlı arkadaşlar, yardım sever mahalleli, bekçi, manav, bakkal, kasap, ev sahibi ve mutlu sona giden hikayeyi oluşturur. Ayhan Işık, Sadri Alışık Göksel Arsoy, Orhan Günşiray, Yılmaz Güney, Cüneyt Arkın, Kartal Tibet, Ediz Hun, Engin Çağlar, Kadir İnanır ve Tarık Akan gibi önemli erkek oyuncuların yanında Gülistan Güzey, Neriman Köksal, Belgin Doruk, Fatma Girik, Türkan Şoray, Hülya Koçyiğit, Filiz Akın gibi kadın oyuncular ve her rolleri ile büyüyen ve çok sevilen karakter oyuncularını vardır. İşte o dönem Türk sineması.

Bu dönemden sonra sinema bir durgunluğa girer. Televizyonun yaygınlaşması ve evlere girmesi, ekonomik sıkıntılar, geceleri sokağa çıkma zorluğu Türk insanını eve bağlar. Buna karşı sinemacılar televizyonlarda oynaması mümkün olmayan konuları ve seks filmlerini çekerler. Sinema seyircisi ve aile sinemaya gitmekten tamamen uzaklaşır. 5-6 yıl devam eden bu süreç sert bir kanunla sona erer ama Amerikan firmalarının Türkiye'de kendi dağıtımlarını yapmaları ile piyasayı Holywood filmleri doldurur ve çekilen Türk filmleri oynayacak sinema salonu bulamaz.

Son senelerde Kültür Bakanlığı kredisi ve sponsor firmalar yardımıyla filmler yapılır. Adet olarak 50-60 film sayısına düşen yapımlar birkaç komedi ağırlıklı film dışında beklenen işi yapamaz ve yapımcısını zor duruma düşürür. Festival getirisi ve dış satımlar az olduğundan filmcilik televizyon dizilerine yoğunlaşır. Çok tutulan televizyon dizileri, dış ülkelere de pazarlanır ve iyi kazanç sağlar.

Bugün için Türk sineması dizilerden para kazanan yapımcılar, halk sempatisine güvenen komedi oyuncularını ve gerek Kültür Bakanlığından gerekse sponsor belediye ve firmalardan destek alan cesur yapımcılara bel bağlamıştır. Tabii ki yine filmler yapılacak Türk sineması birçok festivalde yer alacak, sinemalarda hayat bulacaktır, ama afişlerde ismi başta yazılan oyuncuların adıyla seyirci garantisi toplamak, konuları ile birkaç hafta vizyonda kalmak ve de senede 290-300 film sayısına ulaşmak artık hayal olmuştur.

Shkelzen Rexha

Türk ve Arnavut Kültüründen Ortak Yansımalar

Yunus Emre Enstitüsü İşkodra Türk Kültür Merkezi tarafından “Türk ve Arnavut Kültüründen Ortak Yansımalar” konulu bir fotoğraf yarışması düzenlendi. Yarışmaya başta Arnavutluk ve Yunus Emre Enstitüsü İşkodra Türk Kültür Merkezi fotoğrafçılık kursiyerleri olmak üzere Makedonya, Kosova ile Türkiye’den de birçok fotoğrafçı katıldı.

Yarışmada dereceye giren fotoğraf sanatçılarında ödülleri ve katılım sertifikaları düzenlenen bir törenle takdim edildi. Törenin ardından açılan sergi ile bu eserler İşkodralıların beğenisine sunuldu.

Öğretim görevlisi ve fotoğraf sanatçısı Tuna Akçay, fotoğraf sanatçıları Hamit Yalçın, Olsi Qazimi, Memduh Ekici, Muammer Ulutürk, fotoğraf sanatçısı ve kurs eğitmeni İden Temalli, Mauribi Müzesi Müdürü Luçjan Bedeni, İşkodra Müzesi Müdürü Fatmir Juka’dan oluşan jüri tarafından bütün katılımcıların fotoğrafları değerlendirildi.

Yarışmada 3’üncülüğü Gazmend Ademaj (Kosova), 2’nciliği Besarta Gjatoja (İşkodra), 1’inciliği Shkelzen Rexha (Kosova) aldı. Üç adet mansiyon ödülü ise Besar Leka, Samir İsmaili ve Ensuel Kola’ya takdim edildi.

Düzenlenen ödül töreninde söz alan İşkodra Türk Kültür Merkezi Müdürü Ömer Osman Demirbaş "Türk ve Arnavut Kültürünün ortak yanlarını bu yarışma ile tekrar gün yüzüne çıkarmak istedik" dedi. Etkinliğe katılan Türkiye Cumhuriyeti Tiran Konsolosu Celil Tekneci ise tüm katılımcılara teşekkürlerini ileterek başarılarının devamını diledi.

İşkodra Türk Kültür Merkezi Türkçe kursu öğrencileri, fotoğrafçılık kursu kursiyerleri, İşkodra Belediyesi Tarih Müzesi Müdürü Fatmir Juka, İşkodra Belediyesi Kültür Dairesi Başkanı Elena Zorba, Tiran Türk Kültür Merkezi Müdürü Tayfun Kalkan ve TİKA Tiran Koordinatörü Necati Çayırılı'nın da katıldığı etkinlik, ödül töreninin ardından açılan sergi ve düzenlenen kokteylin ardından sona erdi.

Samir Ismaili

Fahredin Spahija

Besar Leka

Besarta Gjatoja-Işkodra

3 yıldır fotoğraf sanatıyla uğraşmaktayım. Bu süre zarfında insanları ve nesnelere çektiğim fotoğraflarla anlatmaya çalışıyorum. 21 yaşındayım ve gidecek daha çok yolum var. Böyle bir yarışma çok gereklidir. Çünkü Türkiye ve Arnavutluk arasındaki ortak kültür genç nesiller tarafından bilinmelidir. Üçüncülük ödülünü alarak kendimle gurur duydum. Aslında birçok yarışmacı ile aynı fotoğrafı çektim fakat jüri benim fotoğrafımı değerlendirdi. İşkodra Yunus Emre Enstitüsüne teşekkürlerimi sunuyorum.

Gazmend Ademaj-Prizren

2005 yılından bu yana fotoğrafçılıkla uğraşıyorum. 2013'te Prodüksiyon bölümünden mezun oldum. İşkodra Yunus Emre Enstitüsünün bu yarışmasından sosyal medya aracılığıyla haberdar oldum. Bu yarışma ile farklı ülkelerden insanlarla köprüler kuruldu. İlk defa bir fotoğraf yarışmasına katıldım. En büyük heyecanım da Enstitünün telefonla arayarak yarışmada üçüncü olduğumu söylemesi ve ödül törenine davet etmesiydi. Başka bir heyecanım ise ailemle İşkodra'yı ziyaret etmemdi. Son olarak bu ödül için çok teşekkür ediyorum. Çünkü benim için çok özel bir gündü ve bu mutluluğu eşim ve çocuklarımla yaşadım.

Londra'da Türkçe Kursu Öğrencilerine Sertifika

Yunus Emre Enstitüsü Londra Türk Kültür Merkezinde Türkçe öğrenim gören öğrenciler 23 Haziran 2014 tarihinde düzenlenen sertifika töreni ile sertifikalarını aldılar.

Türkçe kurslarında farklı kurlarda yaklaşık 120 öğrencisi olan Türk Kültür Merkezinde, 2014 bahar döneminde A1 ve A2 düzeyinde 42 öğrenci Türkçe dil sertifikası aldı. Törende bir konuşma yapan Londra Türk Kültür Merkezi Müdürü Mehmet Şen, Türkçeye ve Türk Kültür Merkezine gösterilen ilgiden memnun olduklarını belirterek öğrencileri ve ailelerini tebrik etti. Sertifika alan öğrencilerden Mehtab Khan ve Ali Yusuf'un yaptığı Türkçe konuşmalar da davetlilerden beğeni aldı.

Türkçe sertifikalarını öğrencilere Londra Eğitim Müşaviri Uğur Yıkan, KKTC Eğitim ve Kültür Ataşesi Hasan Kortay, Din Hizmetleri Müşaviri Sadi Arslan ve Konsolos Murat Nalçacı takdim etti. Keman virtüözü ve ses sanatçısı Didem Yurdakul ve gitarist Berdin Pamukçu'nun performanslarıyla renk kattığı törende Türk mutfağından ikramlar da yapıldı.

Yurt Dışındaki Türkologlara Yabancı Dil Olarak Türkçe Eğitimi Programı

Yunus Emre Enstitüsü tarafından Türk Dil Kurumu, Ankara Üniversitesi TÖMER ve Gazi Üniversitesi TÖMER'in katkılarıyla 2-29 Haziran 2014 tarihleri arasında "Yurt Dışındaki Türkologlara Yabancı Dil Olarak Türkçe Eğitimi Programı" düzenlendi.

8 ülkeden katılımın gerçekleştiği programa yurt dışındaki Türk Kültür Merkezlerinde görev yapan yerel okutmanlar ve yurt dışında seçmeli yabancı dil olarak Türkçe derslerine giren yabancı uyruklu Türkologlar katıldı.

Türkologların, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanındaki meslekî gelişimlerine katkı sağlamak amacıyla düzenlenen programa Arnavutluk, Bosna Hersek, Gürcistan, Kosova, Macaristan, Makedonya, Polonya ve Tataristan'dan toplam 25 Türkolog katıldı.

Katılımcılar Gazi Üniversitesi TÖMER ve Ankara Üniversitesi TÖMER'de gerçekleştirilen derslere gözlemci olarak katılarak yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ala-

nındaki uygulamaları yakından görme fırsatı buldular. Aynı zamanda alan uzmanları tarafından verilen seminerlere katılarak söz konusu uzmanların bilgi ve deneyimlerinden de istifade ettiler.

Eğitim programı süresince Türkologlar tarihî ve kültürel gezilerle Kastamonu, Ankara, Bursa ve İstanbul illeri ve yörelerini yakından tanıma fırsatı buldular. Şehir gezilerinin yanı sıra Etnografya Müzesi, Cumhuriyet Müzesi, PTT Pul Müzesi gibi müzeler de ziyaret edildi.

Söz konusu program, 26 Haziran 2014 tarihinde Enstitü merkezinde düzenlenen kapanış töreniyle son buldu. Törene, Ankara Üniversitesini temsilen TÖMER Merkezi Türkçe Bölüm Başkanı Emel Araçlı, Gazi Üniversitesi TÖMER Müdürü Prof. Dr. Yaşar Aydemir, Enstitü Başkanı Prof. Dr. Hayati Develi, Enstitü Başkan Yardımcısı Dr. Ebubekir Ceylan ile Enstitü koordinatörleri ve çalışanları katıldı. Ayrıca törende Türkologlara katılım belgeleri verildi.

Abdullah Alili

Sayın Başkanım, Kıymetli Hocalarım ve Çok Değerli Meslektaşlarım,

Yunus Emre Enstitüsünün düzenlediği Yabancı Dil Olarak Türkçe Eğitimi programının sonuna gelmiş bulunuyoruz. Dört hafta boyunca Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ve Türk Dili ve Edebiyatı konularında alanında uzman hocalardan teorik dersler gördük. Prof. Dr. Leyla Karahan, Hüseyin Özbay gibi Türk dilinin çok kıymetli hocalarından dersler aldık. Ayrıca, Ankara Üniversitesi ile Gazi Üniversitesi TÖMER'lerde her gün staj yaptık ve Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin nasıl gerçekleştirildiğini yerinde takip etme fırsatı elde ettik. Ders materyalleri hazırladık ve bunları hocalarımızın gözetiminde değerlendirdik.

Bununla birlikte Türkiye'nin önemli tarihi şehirlerini gezdik, Kastamonu, Bursa ve Ankara'yı tanıdık. İskender kebabının vatani olan Bursa'da kebab ziyafeti çektik. Ankara'nın Kazan ilçesinde piknik yaptık ve burada Erzurum'un meşhur Cağ kebabını yedik. Bugünkü kapanış programından sonra da masal şehir İstanbul'a gideceğiz.

Farklı ülkelerden gelen meslektaşlarımızla Türkçenin şemsiyesi altında tanıştık, dost olduk.

Öncelikle bize bilgilerini aktaran kıymetli hocalarımıza teşekkür ediyoruz. Ankara Üniversitesi Tömer ve Gazi Üniversitesi Tömer öğretmenlerine ve müdürlerine bize staj imkânı verdiklerinden dolayı şükranlarımızı sunuyoruz.

Bu program ile meslekî bakımdan gelişmemize büyük katkı sağlayan ve Türkiye'yi yakından tanıma fırsatı sunan Yunus Emre Enstitüsüne ve onun çok değerli Başkanı Prof. Dr. Hayati Develi Hocamıza, Yunus Emre Enstitüsünün tüm çalışanlarına çok ama çok teşekkür ediyoruz.

Artık ayrılık vakti. Şimdi ülkelere dönüyoruz. Yunus Emre Enstitüsü bizim evimiz oldu. Ancak bilmenizi isteriz ki şimdi sizlerin de Makedonya'da, Arnavutluk'ta, Kosova'da, Macaristan'da, Polonya'da, Bosna-Hersek'te, Gürcistan'da birçok eviniz var. Bizler de sizleri bekliyoruz.

Allah'a emanet olun. Saygılarımı sunarım.

Türkçe Yeterlik Sınavı'nın Beşinci Uygulaması Gerçekleşti

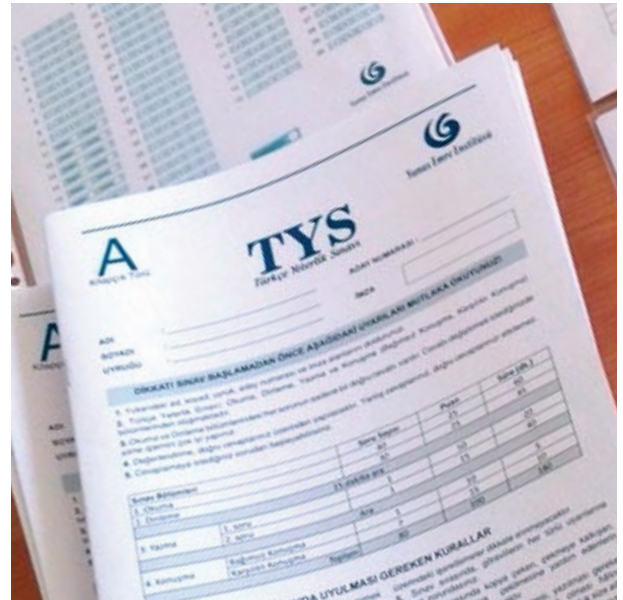
Yunus Emre Enstitüsü, Türkçe Yeterlik Sınavı uygulamalarına devam ediyor. Uluslararası ölçekte düzenlenen Türkçe Yeterlik Sınavı'nın (TYS) beşincisi 30 Ağustos 2014 tarihinde gerçekleşti.

Yurt dışında Türk diline dair eğitim, sınav ve belgelendirme faaliyetlerini yürüten Yunus Emre Enstitüsü bu alanda gerçekleştirdiği Türkçe Yeterlik Sınavının beşincisini 16 ülkede (Afganistan, Azerbaycan, Belçika, Bosna Hersek, Gürcistan, Hollanda, İngiltere, İran, İtalya, Japonya, Lübnan, Macaristan, Makedonya, Mısır, Rusya, Ürdün) eş zamanlı olarak tamamladı. İki oturumda gerçekleşen sınavın 1. oturumunda okuma, dinleme ve yazma soruları yer alırken 2. oturumda ise konuşma sorularına yer verildi.

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni'ne göre hazırlanan ve okuma, dinleme, yazma, konuşma becerilerinin ölçüldüğü Türkçe Yeterlik Sınavında başarılı olanlara başarı durumlarına göre, 2 yıl geçerliliği olan B2, C1, C2 düzeyinde Türkçe Yeterlik Belgesi veriliyor.

Her yılın ocak, mayıs ve eylül aylarında düzenli olarak gerçekleştirilen sınava başta iş ve eğitim olmak üzere çeşitli sebeplerle Türkçe seviyelerini belgelendirmek isteyen adaylar katılıyor.

Bir sonraki Türkçe Yeterlik Sınavı daha geniş bir coğrafyada 17 Ocak 2015 tarihinde gerçekleştirilecek. Sınavla ilgili daha geniş bilgi ve haberlere turkcesinavi.com internet adresinden ulaşılabilir.

Ankara'da Eğitim Koordinatörleri Hizmet İçi Eğitim Toplantısı

Yunus Emre Enstitüsü tarafından, yurtdışındaki Türk Kültür Merkezlerinde eğitim koordinatörü olarak görev yapan okutmanlara 8-12 Eylül 2014 tarihleri arasında Ankara'da "Hizmet İçi Eğitim Toplantısı" gerçekleştirildi.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanındaki tekniklerin aktarılması, Türkçe öğretiminin daha nitelikli ve donanımlı hâle getirilmesi, Enstitünün çalışma usulünün daha yakından tanınması ve iş motivasyonunun artırılması amacıyla düzenlenen toplantı 12 Eylül 2014 tarihinde gerçekleşen değerlendirme oturumları ile son buldu.

Koordinatörlerin alan tecrübeleri ve birikimlerini birbirleriyle paylaştığı eğitimde, Türkçenin öğretimi hususunda alanda karşılaşılan sorunlar ve her bir merkezin kendi sorunlarına buldukları çözümler ortaya konuldu. Ayrıca kullanılan ders araç ve gereçleri, etkileşimli materyaller, TYS (Türkçe Yeterlik Sınavı) uygulamaları, ölçme ve değerlendirme ve sınıf yönetimi gibi konular ele alındı.

Varşova'da III. Uluslararası Türkoloji Kongresi

III. Uluslararası Türkoloji Kongresi 25-27 Haziran 2014 tarihleri arasında Varşova Üniversitesinde gerçekleştirildi. İki yılda bir düzenlenen kongrenin bu yılki organizatörlüğünü Varşova Üniversitesi Şarkiyat Fakültesi Türkoloji ve Orta Asya Halkları Bölümü ile Yunus Emre Enstitüsü Varşova Türk Kültür Merkezi yaptı.

Kongre, "Polonya-Türkiye İlişkilerinin 600. Yılı - Türkoloji Araştırmalarının Dünü, Bugünü ve Yarını" ana başlığı altında düzenlendi. Sekiz ülkeden (Polonya, Türkiye, Almanya, Ukrayna, Azerbaycan, Gürcistan, Rusya, Kazakistan) 85 bilim insanı disiplinler arası bildirimleriyle Türkoloji alanına yeni ve farklı bakış açıları getirdiler.

Türk halklarının dilini, tarihini, kültürünü, sanatını ve bilimini çağdaş bakış açılarıyla ortaya koymayı amaçlayan kongrede, Türkoloji eğitimi ve araştırmaları ile ilgili bildirimler de sunuldu. Tarih ve Siyaset, Dil ve Edebiyat, Geleneksel ve Modern Türk Kültürü, Toplumsal Sorunlar, Güzel Sanatlar, Ekonomik Sorunların Türk Kültürüne Etkisi, Türkoloji Alanındaki Eğitim ve Bilimsel Çalışmaların Durumu, Türkoloji Alanındaki Bilimsel Çalışmaların Uluslararası Organizasyonu ve Finansmanı gibi konularda sunulan bildirimler dikkat çekti. Ayrıca kongrede, iki ülke arasındaki ilişkilerin 600. yılı olması sebebiyle Türk ve Polonya edebiyatlarının birbirine etkisi, iki ülke kültüründe yer edinmiş önemli şahsiyetler, Polonya-Türkiye ilişkilerinin tarihsel olarak farklı boyutlarını ortaya koyan oturumlar da düzenlendi.

Köstence'de İsmail Gaspıralı Konferansı

Türkiye Cumhuriyeti Köstence Başkonsolosluğu, Yunus Emre Enstitüsü Köstence Türk Kültür Merkezi, Romanya Demokrat Türk Birliği ve Romanya Müslüman Tatar Türkleri Demokrat Birliği'nin işbirliğiyle düzenlenen "Ölümünün 100. Yılında İsmail Gaspıralı" konulu konferans 24 Eylül 2014 tarihinde Köstence İbis Otel'de gerçekleşti.

Konferans, Ankara Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Abdullah Gündoğdu'nun "İsmail Gaspıralı Hayatı ve Eserleri" adlı konuşması ile başladı. Asırlar sonrasını aydınlatan İsmail Gaspıralı hakkında bilgi veren Gündoğdu'dan sonra konuşan Hacettepe Üniversitesi Öğretim

Üyesi Prof. Dr. Özkul Çobanoğlu, kendisine verilen süre içerisinde İsmail Gaspıralı'nın eğitimci yönünü ele almak istediğini dile getirdi. Çobanoğlu, Gaspıralı'nın nasıl bir eğitim sistemi kurduğunu, "Hâce-i Sıbyan" adlı kitabını, Usul-ü Cedit hareketini ve önemini dinleyicilerle paylaştı.

İsmail Gaspıralı hakkında çok sayıda çalışması bulunan Prof. Dr. Nuredin İbrahim ise İsmail Gaspıralı'yı anlatırken duyduğu mutluluğu ifade ederken; bugün Gaspıralı'nın fikirlerine daha çok ihtiyaç duyulduğunu ve onun fikirlerinden hareketle geleceğin aydınlanacağı inancında olduğunu söyledi.

Yusuf Turan Çetiner

Daire Başkanı

Dışişleri Bakanlığı Kültürel Diplomasi

Genel Müdür Yardımcılığı

Yunus'un Dilinden Dünya Düzeni

Yunus'un kendini bilme çağrısı ile dolu ilminin, yıkılıp giden, kurulan ve bozulan düzenleri ve zamanı aşarak, yol aramaya ihtiyacı olmayan bir çağlayan gibi bugüne ulaşması, içinde sayısız mana aramanın yerindeliğini gösterir. O, Türkiye'nin kültürel varlıklarının, entellektüel birikiminin ve tarih mirasının bütüncül değerinin uzun soluklu bir süreç içerisinde derece derece ortaya çıkabilen bir "büyüklüğü" arzettiğini gösteren bir delil gibidir.

Halktan halka ulaşmanın kamu diplomasisinin en belirgin tanımı olarak kabul gördüğü günümüzde, Yunus'un mesajının bu alandaki değeri üzerinde, onun zamanının şartlarına bakarak durmak için birçok neden bulunuyor. Onun taştan taşa seken bir çocuk gibi, yedi asrı aşan muhteşem sadeliği, heyecan ve tefekkürü, zaman ve mekânı atlayıp bütün tazeliği ve safveti ile bugüne ulaşmış, dünü bugüne bağlayıp birleştirmiş bulunuyor. (Samiha Ayverdi, Büyük Kurtarıcı: Yunus, Türk Yurdu Dergisi; 1988, N. Ziya Bakırcıoğlu, Yunus Emre Divanı, 2010: 359)

Yunus'un yaşadığı 13. yüzyılın ikinci yarısı ile 14. yüzyılın ilk çeyreği, aşığın ömrünü Selçuklu'nun yıkılışını izleyen dönemde tamamladığını göstermektedir. Böyle bir dönemin çalkantılarının izleri ise Yunus'un şiirlerinden en sevilenlerin arasında bazen doğrudan ifade edilmiş, bazen dizeler arasına sinmiş haldedir. O aslında daha çok, insanın, şahsiyet, haysiyet ve şuuruna hitap etmeyi seçmiştir. Bunun zamana direnen gücü, çağdaş ilim eserlerinde de bu kavramların geniş bir şekilde işlenmeye devam olunmasında görülür. Maddi anlamda bir fakir olan Yunus'un tasavvuf istikametindeki izlerinden giden okuyucusunun yolu, onun toplumun içine düştüğü çalkantıyı yansıtırcan kendini önemsizleştirmesi ve başkalarının dert ve tasalarından bahsetmeyi seçtiğini görmeye çıkar.

Dünyanın adaletsizliğini açıklamadan geri durmasa da, etrafındaki istikrarsızlık Yunus'u içine çekmemiş, o, sıradan bir insan olarak başladığı hayatını, Hacı Bektaş-ı Veli'nin ve Tapduk Emre'nin dergahlarındaki uyanışını, bununla da mümkün olacak gönül gözünün ve kalp dilinin açılmasını beklediği, kaybettiği ve kazandığı sınamalarla sürdürmüştür.

Yine de, Yunus'un çevresine bakıp, hükümdar ve idare ile ilgili söylediklerine inmenin bir yolu olmalıdır. Çünkü sözleri büyük bir gözlemci olduğunu da ortaya koymaktadır. Onun gözlemlerine inmenin yolu, seçtiği kelimelerden başlar. Anlaşılır, çevresine rahatlıkla ulaşan dili, Mustafa Necati Bursalı'nın ifade ettiği gibi 13. ve 14. yüzyıl Anadolu Türkçesi'nin bir şaheseri; divanı, o devrin dil ve kültür hazinesidir. Şiirlerini o devrin şivesi üzerine yazmış, ancak, güncel yayınlarda bu dil değiştirilmiştir. Örneğin, ondaki "ışk", aşk; "iy", ey; "bilün", bilin; "kendü", kendi; "anun", onun; "birdür", birdir; "kuli", kulu, "itdün", ettin; "bilürem", bilirim; "eyü", iyi; "dilün", dilin; "çün", çünkü olarak değiştirilmiş ve daha niceleri bunu izlemiştir. Halbuki, Yunus'un lehçesi eski Anadolu lehçesidir ve o eski Anadolu Türkçesi'nin en büyük temsilcisidir.

İşte bu dil ile Yunus, Divanı'nda, Gitdi beğler mürveti binmişler birer atı / Yidüğü yoksul eti içdüğü kan olisar. . . Birbirne yavuz sana itdüğüm kalur sana / Yarın mahşer gününde işi yayan olisar , yani Beylerden de cömertlik ve mürüvvet gitmiştir / Birer ata binmişler yedikleri yoksulların eti, içtikleri kan olsa gerek. . . Birbirlerine karşı da kötü ve düşmandırlar / Sana da et-medikleri kalmaz. Bunların yarın Kıyâmet gününde işi yayan olur ve bu yükün altından kalkamazlar ve Beğler azdı yolundan bilmez yoksul halinden / Çıkdı rahmet gölinden nefis göline dalmışdur(Bursalı,Yunus Emre Hayatı ve Bütün Şiirleri, 1980: 82, 98) diyerek, içinde yaşadığı dönemin bir portresini çizmekten de geri durmuyordu.

Selçuklunun yıkılışının yaşandığı bu çağın tasvirini yine Divanı'nda İy padişah iy padişah her dem işin düze-durur / Dünya anun bustanıdur sevdüğünü üze-durur/ Yavuzluk eyleme sakın ecel sana senden yakın / Niçelerün aslın kökin yurd eyleyüp boza-durur - Nicelerinin saltanatını bu ölüm bozar durur, (Bursalı, a.g.e., 1980:105)dizeleriyle beylerin ve hakimiyet hırsının ulaştığı uçlarda benzersiz bir şekilde yapıyordu.

Anadolu'nun Moğol akınlarıyla ezilmiş topraklarında “kılıçla kargının son şakırtılarının şimşeklediği bedbaht iklimde kuvvet son sözü söylemiş benziyordu”, (Nurettin Topçu, Yunus Emre'de Vahdet-i Vücut, Türk Yurdu Dergisi; 1966, N. Ziya Bakırcioğlu, a.g.e., 2010: 412) işte Yunus'un, Bu ne derttir ana derman bulunmaz diyen feryadı bu ıssızlıkta yükseldi diyen Topçu, her insan âlemi kendi gözüyle görürken, çobanın dünyasının çimenlik, diplomatin fitne meydanı, zahidinkinin ibadet yeri olduğunu, bu eksikliğin farkında olmayanın,hakikat bilgisini, onu veren kalp ve sezgiden ayrı düşünerek, ancak tezada düşeceğini ifade etmektedir.

Ahmet Hamdi Tanpınar ise, bu kan ve ateş çağında “o bitmez tükenmez ızdırap, ölüm, hastalık, açlık ve ümitsizlik cehenneminde yaşayan insanlar bu sevgiye, tahammülü imkansız realitenin ötesinde açılan bu geniş ve rahmani ümit kapısına eklemek ve su kadar” muhtaçtılar derken, “Orhan Gazi'yi ve onunla beraber ikinci imparatorluğu kurmaya çalışanların hiçbirini Yunus'tan ayıramadım. Ne zaman Orhan Gazi'nin çehresine biraz eğilsem, orada Yunus Divanı'ndan aksetmiş çizgiler görürüm ve bütün o fütuhatların arkasında bu ruh kasırgası ile Türkçe'de doğan yapıcı değerler dünyasını selamlarım” (Tanpınar, Yunus Emre, Edebiyat Üzerine Makaleler: 1967, N. Ziya Bakırcioğlu, a.g.e., 2010: 411) sözleriyle âdeta bir başlangıcın kaynağını da bizlerle paylaşmaktadır.

Yunus'un dilinde Hak ve kalbinde taşıdığı onun kelamını dağıtma arzusu öne çıkmıştı. Dirlik ve düzen arayışı ve Nasihatler'i vardı. Bugün onlarca uluslararası organizasyon, sivil toplum örgütleri ve kitleleri özgürleştirme görevi de yüklenmiş yaygın iletişim araçları ile dolu dünyamızda, onun kılıç hakkı, kuvvet ve tahakkümden ibaret bir dünya düzeni içinde yaymaya çalıştığı sevgi ve barış mesajına benzer ve onunki kadar hakiki ve samimi anlatıların görülmesi için daha aralanacak çok perde var.

Tuzla Kantonu ve Srebrenica Belediyesi ile İşbirliği Protokolü

Yunus Emre Enstitüsü ile Tuzla Kantonu ve Srebrenica Belediyesi arasında işbirliği protokolü imzalandı.

Yunus Emre Enstitüsü Saraybosna Türk Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen imza töreninde; Türkiye Cumhuriyeti Saraybosna Büyükelçiliği Müsteşarı Yasemin Eralp, Tuzla Kantonu Eğitim, Kültür, Bilim ve Spor Bakanı Prof. Dr. Mirsad Kuniç, Srebrenica Belediye Başkanı Cemal Drukoviç ve Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Hayati Develi hazır bulundu.

Eğitim, kültür, sanat alanlarında işbirliği yapılmasını öngörülen protokol 12 Eylül 2014 tarihinde imzalandı. Protokol töreninde konuşma yapan Prof. Dr. Hayati Develi, Türkçe'nin dünyada önemli düzeyde öğrenilmeye başlandığını ve bunun da Yunus Emre Enstitüleri bünyesinde kurulan Türk Kültür Merkezleri aracılığı ile yapıldığını ifade etti.

Farklı bir milletin kültürünün öğrenilmesinde o milletin dilinin öğrenilmesinin şart olduğunu ifade eden Prof. Dr. Hayati Develi, "Bosna Hersek bizim kendimizi yabancı olarak görmediğimiz geçmişte köklü bağlarımızın olduğu ender ülkelerden birisidir. Biz kendimizi burada yabancı hissetmiyoruz. Çünkü geçmişimizde aynı dili konuşuyorduk." dedi.

Yunus Emre Enstitüsü
Türk Kültür Merkezleri

SARAYBOSNA

Pehlivanuša Bb, 71000
Saraybosna/Bosna-Hersek

FOYNİTSA

Zavnobiha Bb 71270
Foynitsa/Bosna-Hersek

TİRAN

R.r Arben Broci Nr 6
Tiran/Arnavutluk

İŞKODRA

Rruga Dom Bosko Nr. 21
İşkodra/Arnavutluk

KAHİRE

22 Babil St. From Mosaddak St. Dokki,
Gıza- Kahire/Mısır

İSKENDERİYE

7, Mohammed Masoud St.
Wabour El-Miyad Bab Sharki
İskenderiye/Mısır

LONDRA

10 Maple Street Dowing House W11 5Ha
Londra/İngiltere

ASTANA

Ul. Dinmuhamed Konaeva 27,
Astana/Kazakistan

ÜSKÜP

Ul. 27 Mart Br. 7/2
Üsküp/Makedonya

BUDAPEŞTE

Andrássy Út 62. H-1062
Budapeşte/Macaristan

BRÜKSEL

Avenue Des Arts 46 B-1000
Brüksel/Belçika

PRIŞTİNE

Pejton-Rr. Mujo Ulqinaku
Nr.20 10000
Priştine/Kosova

JOHANNESBURG

49 Kent Road Dunkeld
Johannesburg/Güney Afrika

PRİZREN

Rr. Shuaqip Spahiu Nr. 46 20000
Prizren/Kosova

İPEK

Rr. Enver Hadri Nr. 79 30000
İpek/Kosova

BÜKREŞ

Vasile Lascar Nr.96, Sector 2,
Bükreş/Romanya

KÖSTENCE

Mihai Eminescu Nr. 2,
Köstence/Romanya

TOKYO

1-19 Oyama-Cho Shibuya-Ku 151-0065
Tokyo/Japonya

BEYRUT

Lazarists Building 1St. Fl. Block A 1. Amir
Bachir Str. Central District. Downtown 2026 1210
Beyrut/Lübnan

AMMAN

Zahran Cd. Üçüncü Duvvar, Zahran Kor. No:3 Jabal
Amman/Ürdün

TAHRAN

No.12, Shahid Saidi Alley, Africa St.
Jordan-Tahrán/İran

TİFLİS

Cavcavadze Cad. No:36
Tiflis/Gürcistan

VARŞOVA

Al. Jerozolimski No: 55
Varşova/Polonya

RABAT

Université De Mohammed V Bp 1040,
Agdal Rabat/Fas

BAKÜ

Bakü Devlet Üniversitesi Akademik Zahid
Xəlilov Küçəsi – 23 Az 1148, Az-1073/1
Bakü/Azərbaycan

ROMA

Via Lancelotti, 18
Roma/İtalya

Yunus Emre Enstitüsü

Anafartalar Mh. Atatürk Bulvarı No : 11
06050 Ulus / Ankara - TÜRKİYE
Tel: 0(312) 309 11 88 - Fax: 0(312) 309 16 15
e-posta: iletisim@yunusemrevakfi.com.tr

www.yee.org.tr

[/yeeorgtr](https://www.facebook.com/yeeorgtr) • [/yeeorgtr](https://www.instagram.com/yeeorgtr) • [/yeeorgtr](https://www.youtube.com/yeeorgtr)